

ἘΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Ἐνδεδωκέναι ἰσχύος: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 Γενουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἐτήσιαι.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὅδὸς Σταδίου, 6.

11 Ἰουνίου 1878

Τόμος Πέμπτος

ΠΑΝΟΜΟΙΟΥΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ
ΚΟΜΗΤΟΣ ΓΚΙΛΦΟΡΔ

*ὁ σὸς ἐλκισινέστατος
δὸλος καὶ φίλος
κομῆς Γκιλφορδ*

Εἰς χεῖρας ἡμῶν περιήλθον διάφοροι ἐπιστολαὶ τοῦ ἐπιφανοῦς φιλέλληνος Κόμητος Γκιλφορδ, ἀπευθυνόμεναι πρὸς τὸν ἐν Γερμανίᾳ, ἐν ἔτει 1819, σπουδάζοντα ὑπότροφον αὐτοῦ, τὸν αἰοίδιμον Κωνσταντῖνον Ἀσώπιον. Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται, αἵτινες εἰσὶ γεγραμμέναι διὰ χειρὸς τοῦ μακαρίτου Σπυρίδωνος Τρικούπη, φίλου τοῦ εὐγενοῦς λόρδου, περιεφέρονται εἰς τὸν τρόπον τὸν ὅποιον ἄφειλε ν' ἀκολουθήσῃ εἰς τὰς σπουδὰς τοῦ ἁγαθοῦ διδάσκαλος τοῦ γένους, ὅπως καρποφοριώτερα ἀποθῇ ἡ διδασκαλία του εἰς τὴν ἀναγεννηθησομένην Ἑλλάδα. Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται, γραφεῖσαι κατὰ τοὺς δουλικούς χρόνους, ἐπιγράφονται: Monsieur Constantin Assopius, de nation grecque.

Σ. τ. Δ.

Τὴν ἐπομένην, μετὰ πολλῆς χάριτος καὶ εὐφύας γεγραμμένην διήγησιν, ἀπεσπάσαμεν ἐκ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ ἡμερολογίου, παραλείψαντες μέρη τινὰ αὐτῆς.

Σ. τ. Δ.

ΛΑΥΡΙΑΚΗΣ ΜΕΤΟΧΗΣ

ἀπομνημονεύματα.

I

Ἐν ἑσπέρας ἐτέχθη ἐπὶ τῶν τυπογραφικῶν πιστηριῶν καὶ κάθυγρος ἔτι, ἀποδίδουσα τὴν εὐάρεστον ἐκείνην ὁσμὴν τῆς τυπογραφικῆς μελάνης, ἣν μὲ δισταλμένους τοὺς βόθωνας ἀναπέουσι συνήθως οἱ σοφοί, μετηνέχθη μετὰ τῶν ἀδελφῶν μου εἰς μεγάλην τινα καὶ σκοτεινὴν αἴθουσαν, ὅπου ἐστιβάχθημεν πᾶσαι ἐπὶ πολλῶν τραπεζίων, ἀναμένουσαι ἐν παντελεῖ ἀσφυξίᾳ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

II

Τὴν ἐπομένην πρωΐαν θόρυβος ἠκούσθη μέγας καὶ ταραχὴ ἐξῶθεν τοῦ δωματίου.

Πάταγος ἀνθρώπων συνωθουμένων, βήματα βαρέα, ὅφ' ὧν τὴν ὀρηκτικὴν πίεσιν ἔτριξε τὸ γεγηρακὸς πάτωμα τῆς αἰθούσης, φωναὶ ἀνάμικτοι καὶ ἐξηγρωμένοι, γογγυσμοὶ καὶ παράπονα τῶν παραγκωνιζομένων, κραυγαὶ θυμώδεις, μεμφόμεναι, ὡς ἠκούομεν, τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον ἐπὶ ἀδίκῳ διανομῇ, συναπετέλουσαν πατα-

γῶδη τινὰ καὶ καταχθόνιον ἄρμονίαν, ἥτις ἠδύνατο ἴσως νὰ τρομάξῃ ὄντα τρυφερὰ καὶ ἀρτιγενῆ, ὅποια ἤμεθα ἡμεῖς αἱ ταλαίπωροι μετοχῆ, ἂν τοῦναντίον δὲν ἐκολάκευε τὴν φιλοτιμίαν ἡμῶν. Μὴ τοι δὲν ἐγένετο χάριν ἡμῶν ὁ πάταγος ὅλος ἐκεῖνος; Ἐβύθημα χαρᾶς καὶ συγκινήσεως ἐπορφύρωσε τὰς παρειάς μου, ὅμοιον πρὸς τὸ ἐρωτότροπον ἐκεῖνο ἐβύθημα, τὸ βάπτον τὰς παρειάς δειλῆς κορασίδος, ἥτις βλέπει συνωθουμένους περὶ ἑαυτὴν σμήνος ὅλον χορευτῶν, καὶ ἀγνοεῖ ἔτι τίς πρῶτος θέλει παρασύρει αὐτὴν εἰς τὸν μεθυστικὸν στρόβιλον τοῦ χοροῦ.

Τέλος πάντων ἡ θύρα ἠνοιχθή, τὸ πλῆθος εἰσέβησε, καὶ αἱ στιβάδες ἡμῶν ἤρχισαν ἐλατούμεναι.

Δὲν δύναμαι νὰ περιγράψω τὴν σκηνὴν ἐκείνην τῆς διανομῆς, διότι οὐδὲ τὴν ἐνθυμούμαι κἂν ἀκριβῶς. Μετὰ τρόμου ὅμως καὶ φοβικῆς ἀναμνησκόμεαι ἔτι, ὅτι καὶ ἡ ὑπαρξὶς ἡμῶν αὐτὴ ἐκινδύνευσε πολλᾶκις, ἐν μέσῳ τῶν πανταχόθεν προτεινομένων ἀπλήστων χειρῶν, αἵτινες διημφισβήτησαν τὴν κατοχὴν ἐκάστης ἐξ ἡμῶν τὸ κατ' ἐμὲ ταχέως ἔπαυσεν ἡ ἀγωνία μου, διότι εἶχον τὸ εὐτύχημα νὰ ἐγχειρισθῶ μετ' ἄλλων τετρακοσίων ἐννενήκοντα ἐννέα ἀδελφῶν μου εἰς σοβαρὸν τινα καὶ μεγάλοςχημον Κύριον, ὅστις, εἰσελθὼν εἰς τὸ δωματίον διὰ μικρᾶς τινοῦ πλαγίας θύρας, ἐπλησίασεν εἰς τὸν διανομέα ταμίαν καὶ τῷ εἶπεν ὀλίγας λέξεις εἰς τὸ οὖς.

Οὕτω, χαίρουσα κἂν ὅτι δὲν ἐγκατέλειπον ἐντελῶς τὰς ἀδελφάς μου, ἀφῆκα τὴν κοιτίδα τῆς βρεφικῆς μου ἡλικίας, καὶ μετέβην εἰς τοὺς κόλπους τοῦ κυρίου ἐκείνου, ὅστις ὑπόπτερος καὶ χαίρων ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδόν. Ἐννοεῖται ὅτι ἀνέπευσα κἂπως ἐλευθερώτερον, ἢ ὑπὸ τὴν φροδερὰν ἐκείνην στιβάδα, ὅφ' ἦν διετέλεσα δόλοκληρον νύκτα. Εἶδον ὀλίγον, διὰ μιᾶς μου γωνίας, ἥτις προσεῖχε τοῦ θυλακίου τοῦ νέου μου κατόχου, τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, καὶ θὰ ἤκουον ἴσως καὶ τὸ ἄσμα τῶν πτηνῶν, ἅτινα ἐφλυάρουσαν εἰς τὰς λεύκας τῆς ὁδοῦ, ἂν δὲν μὲ ἐτάραττον οἱ βίαιοι παλμοὶ τῆς καρδίας τοῦ κτήτορός μου.

Μετ' ὀλίγον ἐφθάσαμεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ὁ φέρων με κατέπεσεν ἀσθμαίνων ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον, μόλις κατορθώσας νὰ ἀπαντήσῃ: «Πεντακοσίας» εἰς τὴν ἐρώτησιν τῆς συζύγου του: «Πόσας;»

— Τόσας μόνον; ἠρώτησε καὶ πάλιν δι' ὀξείας καὶ πεισματώδους φωνῆς ἡ κυρία, εὐσωμος δέσποινα, ὁμοιάζουσα μὲ αὐγὸν κινούμενον.

— Αἶ, φίλη μου, ἀπήντησεν ὁ σύζυγος μὲ φωνὴν μάλιστα ἀρθρουμένην εἰς φθόγγους· ἔπρεπε νὰ ἦσουν ἐκεῖ, νὰ ἴδῃς τί κακὸν γίνεται! μόνον πῶς δὲν δέρονται οἱ ἄνθρωποι.

— Καλὲ τί μὲ λές; θὰ ὑψωθοῦν λοιπὸν γρήγορα;

— Ἐννοεῖται. Τριάκοντα φράγκα ὑπερτίμησιν μοῦ προσέφεραν ἤδη, μόλις ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν Τραπεζῶν.

— Τί καλὰ! Φαντάσου ἂν εἴχαμεν χιλίας!

— Καὶ ἂν εἴχαμεν δύο χιλιάδας, ὑπέλαβεν ἠλιθίως μειδιῶν ὁ κύριός μου, ἀκόμη καλλιτέρα...

Δυστυχῶς ὁ διάλογος ἐκεῖνος, ἕστις ἀντήχει ὡς ὠραία μουσικὴ εἰς τὰ ὠτά μου, διεκόπη ταχέως, καὶ εἶδον χαίνουσαν μετ' ὀλίγον ἐνώπιόν μου τὴν θύραν νέας φυλακῆς — τοῦ σιδηροῦ κιβωτίου τοῦ κτήτορός μου. Τρόμου φρικίας διέτρεχεν ἤδη τὰ χάρτινα μέλη μου, ὅτε εἶδον αἴφνης τὴν χονδρὴν σύζυγον τοῦ κυρίου μου θωπεύουσαν τὴν ἀξύριστον αὐτοῦ παρειάν, καὶ τὴν ἤκουσα λέγουσαν·

— Γιαγώ, . . . δὲν θὰ μὲ δώσης κ' ἐμὲ μερικός ἀπ' αὐτὰς τὰς μετοχάς;

— Τί θὰ ταῖς κάμης, ψυχὴ μου;

— Τὰς θέλω, . . . προσέθηκε κλαυθμηρίζον τὸ κινούμενον αὐγὸν, — τὰς θέλω, νὰ δοκιμάσω καὶ ἐγὼ τὴν τύχην μου.

— Περίεργος ὄρεξις!

— Σὲ παρακαλῶ. . . .

— Πάρε λοιπὸν. Πόσας θέλεις;

— Δὸς με πενήντα. . . .

— Ἴδού.

Καὶ ἀπὸ τοῦ κόλπου τοῦ πρώτου μου κτήτορος μετέβην εἰς τὰς τρυφερὰς καὶ ὀλοστρογγύλους χεῖρας τῆς παχείας αὐτοῦ συζύγου.

Αἱ ταλαίπωροι ἀδελφαὶ μου ἐτάφησαν εἰς τὸ σκότος τοῦ σιδηροῦ κιβωτίου, καὶ οὐδὲν πλέον γινώσκω περὶ αὐτῶν. Ἴσως συνητηθήμεν εἰς τὸ στάδιον τοῦ πολυταράχου ἡμῶν βίου, χωρὶς νὰ γνωρισθῶμεν, ἴσως παρήλθομεν ἐγγὺς ἀλλήλων, χωρὶς νὰ τὸ αἰσθανθῶμεν ἅν.

III

Μετὰ τινος στιγμῆς ἐκείμην ἐπὶ κομφῆς κομμωτηρίου τραπέζης, θωπευομένη ὑπὸ τοῦ ἱλαροῦ βλέμματος τῆς νέας μου κυρίας.

Ὁ περὶ ἐμὲ κόσμος ἦτο πάντῃ νέος· πολὺ εὐωδέστερος τοῦ τυπογραφικοῦ πιεστηρίου, ὅθεν εἶχον ἐξέλθει, πολὺ καθαρώτερος τῶν κονιοσκεπῶν τραπεζῶν ἐφ' ὧν εἶχον κατακλιθῆ βρέφος ἔτι, καὶ πολὺ κομψότερος καὶ φωτεινότερος τοῦ σκοτεινοῦ ἄντρου τοῦ σιδηροῦ κιβωτίου, ὅπερ ὀλίγου δεῖν ἐφυλάκιζε τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν.

Μέγα κάτοπτρον ἄνωθὲν μου κρεμάμενον ἐδιπλασίαζε τὰ κομψὰ ἀντικείμενα, ἅτινα μὲ περιεστοίχιζον, καὶ ἠῤῥαξαν ἔτι τὸ ἄπλετον φῶς, ὅπερ ἐπλημμύριζε τὴν περικαλλῆ καὶ εὐώδη αἰθουσαν. Τί ὠραία διακομὴ εἶναι κομμωτήριον κομφῆς καὶ νεαρᾶς, ἔστω καὶ παχείας, γυναικός! Αἱ παιδικαὶ μου αἰσθήσεις, εἰ καὶ ἀτελῶς ἔτι ἀνεπτυγμέναι, διετέλουν ὑπὸ ναρκωτικὴν τινα μέθην, καὶ δὲν ἤξευρον — μὰ τὰ πενήκοντα φράγκα, ἅτινα ἔφερον τυπωμένα ἐπὶ τοῦ μετώπου μου — ποῦ πρῶτον νὰ στρέψω τὴν προσοχὴν μου. Μικρὰ καὶ κομψότατα ἀθύρματα, ὧν τὴν χρῆσιν οὐδὲ κἂν ἐμάντευον, ἔστιλβον ἐκ καθαριότητος κύκλω μου, φαλιδία ἐκ κρυστάλλου, τὰ μὲν κεκλεισμένα τὰ δὲ ἡμίανοικτα, ἀπέπνεον ἀρώματα ἡδυπαθῆ καὶ δροσῶδη, πυξίδες δὲ πολύσχημοι καὶ παντοδαπαὶ περιεῖχον κόνεις καὶ φυράματα ποικίλου χρώματος, ὧν μάτην προσεπάθουν νὰ ἐννοήσω τὸν σκοπὸν. Ψῆκτραὶ δὲ καὶ κτένια καὶ φαλιδία καὶ τριχολαβίδες παρετάσσοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν ὡς εὐτακτος στρατιὰ ἐπὶ τῆς λευκῆς ὡς νεοσιτιβῆς χιῶν καλύπτρας τοῦ τραπέζιου.

Πρὸς τί ταῦτα πάντα; Τὸ ἐννόησα μετ' ὀλίγας στιγμῆς, ὅτε ἀνοίγεισης δειλῶς τῆς θύρας τοῦ κομμωτηρίου, εἰσῆλθεν ἐλαφρὰ καὶ χαρίεσσα κορασίς, ἀπλουστάτα μὲν ἀλλὰ κομψότατα ἐνδεδυμένη, λευκὸν φέρουσα περιζῶμα περὶ τὴν λιγυρὰν αὐτῆς ὄσφυν καὶ μανδήλιον δεδεμένον περὶ τοὺς μελανοὺς αὐτῆς βοστρύχους.

— Θὰ ἐνδυθῆτε, κυρία; ἠρώτησε μετ' ἐπιχαρίτου μειδιάματος, ὅπερ ἐφαίνετο μόλις τολμῶν νὰ διαστελῆ τὰ χεῖλη τῆς τὰ πορφυρὰ.

— Ἄς ἦναι! ἄς ἐνδυθῶ! ἀπήντησε νοχελῆς καὶ ἀφρημένη ἡ νέα μου κάτοχος, τὸ μὲν βαρυνομένη νὰ ὑποβάλλῃ τὰ εὐσαρκα αὐτῆς μέλη εἰς τὴν κοσμητικὴν τέχνην τῆς νεαρᾶς αὐτῆς θαλαμηπόλου, τὸ δὲ μόλις κατορθοῦσα νὰ ἀποσπάσῃ τὸ βλέμμα ἀπὸ τῶν τεσσαράκοντα ἐννεὰ ἀδελφῶν μου καὶ ἐμοῦ, ἧτις ὑπερκειμένη ἐκείνων, ἐφείλκων ἰδίως τὰ κερδοσκοπικὰ τῆς βλέμματα.

Καὶ τὸ αὐγὸν κινήθη ἐκάθισε πρὸ τοῦ κάτοπτρου καὶ παρεδόθη εἰς τὰς δεξιὰς χεῖρας τῆς κομμωτρίδας αὐτῆς.

Μὴ ἀναμένωσιν οἱ ἀναγνώσταί μου νὰ διηγηθῶ ἐν λεπτομερείᾳ τὰ ἀπόκρυφα τοῦ καλλωπισμοῦ τῶν ἀναγνωστριῶν μου.

Ἐννοῶ κάλλιστα, ἐκ τῆς εὐχαριστήσεως, ἣν τὸ θέαμα ἐκεῖνο προῦξεν εἰς τὴν χαρτινὴν μου ὑπαρξίν, ὅποια ἤθελεν εἶναι καὶ τῶν ἀναγνωστῶν μου ἡ εὐχαριστήσις ἐκ λεπτομεροῦς αὐτοῦ περιγραφῆς. Ἡ σκέψις ὅμως, ὅτι ὑπῆρξα ἀπαρατήρητος καὶ κλόπιος οὕτως εἶπεῖν, βωδὸς δὲ καὶ ἄφωνος νομιζόμενος μάρτυς τῆς περιέργου ἐκείνης σκηπῆς, θέτει φυλακὴν τῷ στόματι μου καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χεῖλη μου.

Ἐν μόνον δύναμαι εἰλικρινῶς νὰ ἐξομολογηθῶ εἰς τοὺς περιεργότερους, ὅτι παραδόξον ἤσθάνθην ἐκπλήξιν, ἰδοῦσα αἴφνης μεταμορφουμένην τὴν μὲν θαλαμηπόλον εἰς ζωγράφον, τὴν δὲ κυρίαν μου εἰς εἰκόνα.

Μὴ μὲ ἐρωτήσετε λεπτομερείας. Δὲν τὰς λέγω, διότι ἐντρέπομαι.

Κατεπλάγην ὅμως τῇ ἀληθείᾳ, μὴ ἀναγνωρίσασα πλέον τὸ αὐγόν μου, ὅτε περικαλλὲς καὶ δροσῶδες, μῦρα δὲ ἀποπνέον καὶ ἀρώματα ἀκτινοβολοῦν καὶ περίοισμον ἐξῆλθε τῶν ἀριστοτεχνικῶν χειρῶν τῆς ὑπηρετίας.

Ἡ κομψὴ θεραπαινὶς ἠτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ, ὅτε τὸ ἐταστικὸν αὐτῆς καὶ πονηρὸν βλέμμα ἔπεσεν ἐπ' ἐμέ. Ἐγνώριζε, φαίνεται, ἡ ταλαίπωρος τὰ κατὰ τὴν γέννησίν μου καὶ τὸν παρακολουθήσαντα αὐτὴν πάταγον, διότι ἄφρονος καὶ συνεσταλένης ἔμεινε θεωροῦσά με ἐφ' ἱκανὰ δευτερόλεπτα, καὶ τὸ πρὸς τὴν θύραν τρεπόμενον ἐλαφρὸν καὶ ὑπόπτερον αὐτῆς βῆμα ἀνεστάλη ἀποτόμως.

— Τί κυττάζεις, Μαρία; ἠρώτησεν αὐτὴν αὐτάρεσκον μειδιῶσα ἡ κυρία της.

— Ἀχ! πόσαι μετοχαί! ἐψιθύρισε περιπόρφυρος ἐξ ἠδονῆς ἡ θαλαμηπόλος. Νὰ εἶχα κ' ἐγὼ μίαν ἢ καυμένη!

— Τί θὰ τὴν κάμῃς σὺ τὴν μετοχὴν; . . . καὶ μίαν μάλιστα;

— Αἶ! κυρία, . . . μία μετοχὴ εἶναι κάτι τί γιὰ μᾶς τοὺς μικροὺς ἀνθρώπους.

— Μὲ μίαν μετοχὴν, ἐπανέλαβε, κάμνω τὴν προικὰ μου.

Ἡ κυρία διεβράβη εἰς παταγώδη γέλωτα, καὶ λαβοῦσά με ἄκρα χειρὶ.

— Ἰδοῦ, λοιπόν, εἶπε ἄραε τὴν, καὶ καλὴν τύχην.

— Εὐχαριστῶ, κυρία! κατώρθωσε μόλις νὰ ἀρθώσῃ ἐκ συγκινήσεως καὶ ἠδονῆς ἡ μικρὰ Μαρία, καὶ ἐξῆλθε δι' ἀσταθοῦς ἀλλὰ γοργοῦ βήματος τῆς αἰθούσας.

IV

Ἰδοῦ ἐγὼ καὶ πάλιν μεταλλάξασα κάτοχον.

Ἐλυπήθην μὲν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὴν εὐώδη ἀτμοσφαῖραν τοῦ περικαλλοῦς κομμωτηρίου, ἔπειρ κατέλιπον, ἀλλὰ ταχέως μὲ ἀπεζημίωσαν τρία ἀλλεπάλληλα φιλήματα, ἅτινα μετὰ πυρετώδους παρφορᾶς ἀπέθηκεν ἐπὶ τῶν παρειῶν μου ἡ χαρίεσσα κορασίς.

Ἀναδραμοῦσα ταχεῖα τὰς βαθμίδας ἀποτόμου κλίμακος, ἐκλείσθη εἰς τὸ ὑπὸ τὴν στέγην τῆς οἰκίας μικρὸν αὐτῆς δωμάτιον, καὶ ἀφοῦ ἐπὶ ὧρον σχεδὸν μὲ ἐθεώρησε μετ' ἐρωτικῆς ἐκστάσεως, τίς οἶδε ποῖα περὶ τοῦ μέλλοντος αὐτῆς ἀναπλάττουσα ὄνειρα ἢ ταλαίπωρος κόρη, ἤνοιξεν ἐπίμηκες πρᾶσινον κιβώτιον καὶ ἠτοιμάσθη νὰ μὲ κλείσῃ ἐντὸς αὐτοῦ.

Ἐβλεπον ἤδη μετὰ περιέργου βλέμματος τὰ

ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ καλύμματος τοῦ κιβωτίου προσκεκολλημένα ποικιλόχρωμα χαρτῖα, παντοσιδῆ φέροντα ζωγραφήματα καὶ παραδόξους παραστάσεις, ἀπεσπαμμένα δὲ, τὰ μὲν ἐκ περιοδικῶν συγγραμμάτων, τὰ δὲ ἐξ ὑφασμάτων καὶ ἄλλοθεν τίς οἶδε πόθεν, καὶ χρησιμεύοντα ἀντὶ εἰκονογραφικοῦ μουσείου εἰς τὴν φιλόκαλον θαλαμηπόλον, ὅτε ἠνοιχθῇ ἡσύχως ἡ θύρα τοῦ δωματίου, καὶ ὑψηλὸς μυστακοφόρος δεκανεὺς εἰσῆλθε κατακτητικῶς εἰς αὐτό.

— Ἀχ! πῶς μ' ἐτρόμαξες, καυμένε! ἀνέκραζεν ἡ Μαρία, καὶ ἦτο περίτροπος ἀληθῶς, οὐχὶ ὅμως τοσοῦτον διὰ τὴν ἀπροσδόκητον ἐπίσκεψιν, ὅσον διότι καταλαμβάνετο αἴφνης ἐν κατοχῇ τοῦ πολυτίμου ἀτόμου μου.

— Πῶς μ' ἐτρόμαξες, ἐπανέλαβε, καὶ σπεύσασα ἔκλεισε μετ' ὄρμης τὸ κιβώτιον, προσθᾶσα ὅμως ἤδη νὰ μὲ ῥίψῃ ἐντὸς αὐτοῦ.

— Σ' ἐτρόμαξα; ἄ, ἄ! ἀνεφώνησεν ὁ μυστακίας καὶ διατί, παρακαλῶ, ἐτρόμαξε τὸ Μαριγάκι μας;

— Αἶ! . . . ἔξυρω κ' ἐγὼ, ὑπετραύλισεν ἡ ἀνυπόκριτος κόρη, μῆτε τὴν ἀλήθειαν τοῦ τρόμου αὐτῆς κατορθοῦσα νὰ κρύψῃ, μῆτε τὴν πορφύραν τῶν παρειῶν της νὰ μετριάσῃ.

— Δὲν ἤξεύρεις; ἐπανέλαβεν ὁ εἰσβαλὼν κατακτητής; καὶ εἰς ἐκείνην λοιπὸν τὴν κασέλλαν τί ἐβρίψαμεν, παρακαλῶ;

— Τίποτε, . . . τίποτε, . . . ἓνα γράμμα.

— Γράμμα; τί; ἔχομεν καὶ ἀλληλογραφίαν τώρα;

— Εἶνε ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν μου, καυμένε, ἀπὸ τὴν Σύρα, ἐψιθύρισε ἡ Μαρία, προσπαθοῦσα, ἀλλ' ἀργὰ πλέον, νὰ διορθώσῃ τὸ κινδυνῶδες ψεῦδος, δι' οὗ εἶχεν ἀποπειραθῆ νὰ κρύψῃ τὴν ἐτι κινδυνωδεστέραν ἀλήθειαν.

— Ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν σου; Γιὰ νὰ ἰδῶ!

Καὶ ὁ δεκανεὺς, πλησιάσας διὰ βαρέως τοῦ βήματος εἰς τὸ κιβώτιον, ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπ' αὐτὸ καὶ ἠτοιμάζετο νὰ τὸ ἀνοίξῃ, ὅτε, εὐκίνητος καὶ ταχεῖα ἡ κομψὴ θαλαμηπόλος, ὄρμησεν ἐπίσης πρὸς τὸ κιβώτιον καὶ τὴν ἤκουσα καθυμένην ἐπ' αὐτοῦ.

— Μαρία . . . μὲ γελάς! καὶ μὰ τὸν Θεόν . . .

— Μὰ, καυμένε Δημήτρη, δὲν μὲ πιστεύεις, τὸ λοιπόν;

— Ὅχι, κυρία! εἶπε μετ' ἀξιοπρεπείας ὁ ἐν στολῇ Ἄρης, καὶ ἀναστὰς μετὰ διπλωματικῆς ἡρεμίας ἔστριψε τὸν μύστακα αὐτοῦ, καὶ ἠτοιμάσθη νὰ ἐξέλθῃ.

— Τί; φεύγεις; ἠδυνήθη μόλις νὰ ψελλίσῃ ἡ ἐγκαταλειπομένη νέα ἐκείνη Καλυψὼ, καὶ διὰ μικρᾶς τινος ὀπῆς τοῦ κιβωτίου εἶδον τὴν πορφύραν τῶν παρειῶν αὐτῆς σβεννυμένην ὑπὸ νέφος ὠχρόν.

Ἄλλ' ὁ Δημήτρης ἐδάδιζε πρὸς τὴν θύραν, ὡς

τὸ μάτην ἐκλιπαρούμενον ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεῶς φάσμα τοῦ Αἴαντος.

— Στάσου, τὸ λοιπὸν, στάσου . . . ἐπεφώνησε τέλος ἡ Μαρία, καὶ ἀνοίξασα τὸ κιβώτιον μὲ ἔλαβε πάλιν εἰς χεῖράς της.

Ὁ δεκανεὺς εἶχεν ἤδη σταθῆ, καὶ ἐπεστράφη πρὸς τὸν κρότον τοῦ ἀνοιγομένου κιβωτίου.

— Νὰ τί εἶναι ὅλον τὸ μυστικόν! προσέθηκεν ἡ κόρη, καὶ μὲ ἔδειξεν εἰς τὸν τρυφερὸν τῆς καρδίας της τύραννον.

— ὦ! ὦ! ἀνέκραξεν ἐκεῖνος, ἔχομεν καὶ μετοχάς, βλέπω, Μαριγάκι; καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἦτο διωδίας αὐλοῦ μελωδικωτέρα, καὶ μειδιάμα γόητος διέστελλε τὰ μυστακοφόρα του χεῖλη.

— Μὲ τὴν ἐχάρισε σήμερον ἡ κυρία.

— Καὶ σὺ . . . θὰ τὴν χαρίσης βέβαια εἰς τὸν Δημητράκη σου.

— ὦ! ἀνεφώνησεν ἡ ταλαίπωρος θαλαμηπόλος, καὶ τὸ ἐπιφώνημά της ἐκεῖνο, ἕπερ ἐξέφραζε κόσμον δλόκληρον αἰσθημάτων, διέτρεξεν ἐν μιᾷ μόνῃ στιγμή πᾶσαν τὴν κατιοῦσαν φωνητικὴν κλίμακα.

— Τί θὰ εἶπῃ ὦ! ἀφοῦ θὰ σὲ πάρω, ἀφοῦ ὅσα ἔχω εἶναι δικά σου, καὶ ὅσα ἔχεις εἶναι δικά μου;

— Ναί, ἀλλὰ . . .

— Ἐλα τόρα . . . ἀνοησίαις! Μ' αὐτὴν τὴν μετοχὴν ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν παράδες, τὸ ζεύρεις;

Ὁ διάλογος ἐξηκολούθησεν ἔτι ἐπὶ τὸ τρυφερότερον, καὶ σφραγισθεὶς τέλος διὰ τινων θωπειῶν καὶ φιλημάτων, ἀποτέλεσμα ἔσχε τὴν εἰς χεῖρας τοῦ δεκανεῶς Δημήτηρ μεταβίβασίν μου.

— Καλὰ κέρδη τὸ λοιπὸν, ἐφώνησεν ὑστατον ἡ μικρὰ Μαρία, ἐνῶ ὁ μέλλων αὐτῆς σύζυγος διέβαινε τὴν φλιάν τοῦ μικροῦ της δωματίου.

— Ἐννοῖς σου, Μαριγάκι μου, καὶ θὰ ἰδῆς!

V

Μόλις ἀλλάξασα καὶ πάλιν κτήτορα, ἤσθάνθην εὐθὺς ὅτι ἐσκοτίσθη τῆς νέας μου ὑπάρξεως ὁ ὀρίζων, καὶ τοῦ βίου αἱ περιπέτειαι ἤρξαντο ἐνσκηπτούσαι κατὰ τῆς κεφαλῆς μου φοβεραὶ καὶ ἀπαίσιαι.

Ἄμα ἐξελθὼν εἰς τὴν ὁδὸν ὁ κύριός μου συνέθλασε τὰ τρυφερά μου μέλη διὰ τῆς πλατείας καὶ χονδροειδοῦς αὐτοῦ χειρὸς, καὶ μ' ἐβύθισε, συντετριμμένην οὕτω καὶ πλήρη μωλώπων, εἰς τὸ εὐρὸν θυλάκιον τῆς ἀναξυρίδος αὐτοῦ, ὅπου εὔρον συντρόφους δύο δεκάρας, μίαν σφάντζικαν καὶ ὀλίγα τρίμματα ξηροῦ καπνοῦ.

Ποῦ οἱ κολακευτικοὶ ἐκεῖνοι παλμοὶ τῆς καρδίας τοῦ πρώτου μου κατόχου, ποῦ ἡ εὐώδης ἀτμοσφαῖρα τοῦ κομμωτηρίου τῆς παχείας μου κυρίας, ποῦ τὰ φλογερά φιλήματα τῆς θαλαμηπόλου!

Ἄβυσσος πνιγηρὰ καὶ ἀνήλιος ἦτο ἡ νέα μου κατοικία· τοσοῦτον δὲ βαρεῖαν ἀπέφερεν ὁσμήν,

ὥστε μετ' ὀλίγα λεπτὰ ἀπέβαλον παντελῶς τὰς αἰσθήσεις μου καὶ λειπόθυμος ἀπέμεινα εἰς τὰ βάθη τοῦ σκοτεινοῦ ἐκεῖνου βαράθρου.

Ἄγνοῶ πόσῃν ὥραν ἐκείμην οὕτως ἀναισθητοῦσα, ποῦ ἐπλανήθην ἐν ἀγνοίᾳ μου, καὶ τότε ἀκριβῶς ἐξύπνησα.

Τοῦτο μόνον ἐνθυμοῦμι καὶ γνωρίζω, ὅτι ὅτε συνήλθον καὶ πάλιν εἰς ἑμαυτὴν ἤκουσα θόρυβον συγκεχυμένον παντοίων καὶ συμμιγῶν φωνῶν, πάταγον ποτηρίων συγκρουομένων, καὶ παράφωνον μελωδίαν ἐρρίνων ἀσμάτων, ὁσμὴ δὲ ὀξεῖα ῥητινίτου ἀφθόνως σπενδομένου προσέβαλε τὴν ἀσυνήθη εἰς τοιοῦτου εἶδους ἀρώματα ὄσφρησίν μου.

Ζωηρὰ ὁμιλία ὑπῆρχεν ἀπὸ τινος μεταξὺ τῶν πληρούντων τὸ καταγώγιον, ἕπερ ἀμυδρῶς μόλις ἐφώτιζε ῥυπαρὸς φανὸς, κρεμάμενος ἀπὸ μελανῆς τινος δοκοῦ τῆς ὀροφῆς· μορφαὶ δὲ πολυποίκιλοι καὶ παράδοξοι, τεταγμέναι περὶ μακρὰν τράπεζαν, ἦτις ἦτό ποτε πρασίνη, συναπετέλουν θέαμα βδελυρὸν, ἐν ᾧ συνανεμίγυντο ἡ ἀνίδεια, ἡ ἀποκτῆνωσις καὶ ἡ ῥυπαρία.

Ταῦτα πάντα εἶδον δι' ἐνὸς μόνου βλέμματος ἅμα συνελθοῦσα εἰς ἑμαυτὴν, διότι ὁ δεκανεὺς μου, εἰσαγαγὼν αἴφνης, ἐν μέσῃ ὁμιλίᾳ, τὴν χεῖρά του εἰς τὸ θυλάκιόν του, μ' ἀπέσυρεν ἐκ τοῦ βαράθρου μου σπαίρουσαν ἐκ τρόμου καὶ φρίκης, καὶ μὲ ἀπέθηκε βιαίως ἐπὶ τοῦ τραπέζιου, ἀνακράζων διὰ βραγχώδους καὶ παροινίου φωνῆς:

— Κι' ἂν δὲν πιστεύετε, ἔτνηε!

— Μωρὲ στάσου! — Ποῦνέ την! — Γιὰ νὰ ἰδῶ! — Κ' ἐγὼ, 'ς τὸ Θεό σου! — Κ' ἐγὼ, γιὰ τὶ λιγώθηκα! ἀνεβόησαν πολλοὶ συνάμα τῶν συμποτῶν, καὶ χεῖρες ἀπληστοὶ ἐξετάθησαν πρὸς ἐμὲ καὶ ἀπαίσιον φῶς πλεονεξίας ἔλαμψεν ἐπὶ τῶν σατυρικῶν ἐκείνων προσώπων.

— Αἴ, τ' ἀδέρφια! ἀνεβόησεν ὁ Δημήτηρ, λιγώτερη πρεμοῦρα, ν' ἀγαπιώμαστε! Διέστε ὅσο θέλετε, μὰ τὰ χέρια κομμάτι παράμερα!

— Ἐννοεῖς, δηλαδή τις, νὰ μᾶς προσβάλης; ὑπέλαβε τραχέως χονδρὸς τις καὶ κοντὸς συμπότης, συνδυάζων διὰ τοῦ παραδόξου αὐτοῦ ἱματισμοῦ πῖλον, ἀναξυρίδα, περικνημίδα καὶ τσαρούγια.

— Δὲν ἔχει προσβολὴ ἐδῶ, κύρ Γιαννάκη, ἀπῆντησεν ἡρέμα ὁ δεκανεὺς. Τὸ μέλι, μάτια μου, κολλάει 'ς τὰ δάκτυλα καὶ χωρὶς νὰ θέλῃς.

Γενικὸς γέλως ὑπεδέχθη τὸ σοφὸν ἀπόφθεγμα τοῦ κυρίου μου, καὶ ἡ καταιγὶς παρεστράπη.

— Βάλτε νὰ πιοῦμε τὸ λοιπὸν, ἀνέκραξεν ἰσχνὸς καὶ ὑψηλὸς συμπότης, ὁμοιάζων πρὸς φυλλοῤῥόησασαν λεύκη, καὶ ζήτην τοῦ Δημήτηρ, ποῦ ἔγεινε κεφαλαίουχος!

— Ἀέρας εἶν' αὐτὰ, ἐβόησεν ὡς βαθύφωνος σάλπιγξ εὐσώμος καὶ ῥοδοκόκκινος συνδαιτυμῶν, μνημεῖου μάλλον ἢ ἀνθρώπου ἔχων ἐξωτερικόν.

— Ἀφῆστ' αὐτὸν, ὑπέλαθεν ὁ κύρ Γιαν

νάκας, αὐτὸς εἶνε ἀπὸ τὴν ἀντιπολίτευσι!
— Οὐτε ἡ ἀντιπολίτευσι μοῦκοψε μισθὸ, οὔτε ἡ συμπολίτευσι θὰ μὲ πάη 'ς τὸ χατζηλήκι, ἀπὴντησεν ὁ ἀπαισιόδοξος. Ξέρω μόνον νὰ βλέπω ξάστερα, καὶ νὰ μὴ γεμιζῶ τὴν κοιλιά μου μὲ ἀέρα.

— Ἀέρας εἶν' αὐτὸ, βρὲ κοῦκο! ἐφώναξεν ὁ Δημήτρης, καὶ ἐξέτεινε βιαίως τὴν χεῖρα μέχρι τῆς βίνος τοῦ προλαλήσαντος, σφίγγων δι' αὐτῆς τὰ καταπεπονημένα μου μέλη.

— Δὲν εἶν' ἀέρας, πουλάκι μου, μὰ εἶνε χαρτί, ποῦ εἶνε τὸ ἴδιο! Μέταλλο ἔχει; Αὐτὸ εἶνε κόξι' ἢ ἄλλα εἶνε μπόσικα! ὑπέλαβεν ἐκεῖνος ἡρέμα, καὶ ἐκένωσε μέχρι πυθμένος τὸ ποτήριόν του.

— Ἐβγα 'ς τὴν ὠραία Ἑλλάς, σὰν θέλῃς, νὰ ἰδῆς πόσο μέταλλο παίρνεις μ' ἓνα τέτοιο χαρτί, παρετήρησεν ἐμβριθῶς ὁ ἐν ἀρχῇ λαλήσας ὑψηλὸς συμπότης. Καὶ ὁ Γιώργης Σταῦρος χαρτί εἶνε, μὰ κάνει μέταλλο, ἄδειο κεφάλι! προσέθηκε μετὰ στιγμῆς διακοπὴν, στρεφόμενος πρὸς τὸν ἀπαισιόδοξον.

— Κολιὸς καὶ κολιός! παρετήρησεν ἐκεῖνος σσαπρὸς μειδιῶν. Ἴσα τὸ χαρτί τοῦ Κύρ Γιώργη καὶ τὸ χαρτί αὐτὸ, κύρ φιλόσοφε;

— Μάλιστα, ἴσα καὶ καλλίτερα, ἂν θέλῃς νὰ ξέρῃς! παρετήρησεν ὁ δεκανεύς. Τοῦτο ματάκια μου, — καὶ βαρὺν κατήνεγκε τὸν γρόνθον αὐτοῦ ἐμῶ, ἧτις ἐκεῖμην ἀπὸ τινος ἐπὶ τοῦ τραπέζιου, πλῆθους εἰς ῥύακα ῥητινίου, — τοῦτο ματάκια μου ἔχει τόκο, ἔχει μέρισμα, καθὼς λένε τόρα 'ς τὸ μεγάλο κόσμο. Καὶ ξέρεις τί θὰ πῆ μέρισμα ἀπὸ τὸ Λαύριο; θὰ εἰπῆ ἕκατὸ τοῖς ἕκατὸ, τὸ λίγο!

— Ἀβάντσο! Ἀβάντσο! ὑπέλαβον συνάμα τρεῖς τέσσαρες τῶν περικαθημένων.

— Ἐγὼ δὲν τὰ φουσκῶνω, παρετήρησε μετριοφρόνως ὁ Δημήτρης. Μοῦ φθάνει καὶ τόσο.

— Ὁ κύρ δεκανεύς εὐχαριστῆται μὲ λίγα, διέκοψεν ἀπὸ τῆς τραπέζης του ὁ οἰνοπώλης, ὅστις περίεργος εἶχε παρακολουθῆσει ἐξ ἀρχῆς τὴν συζήτησιν.

— Ὅρσε καὶ ὁ κύρ Μπουῦτρος μὲ τὸ λογάρι του! εἶπεν ἀναβλέψας πρὸς αὐτὸν ὁ βικνὸς ἀντιπολιτευόμενος.

— Ὁ κύρ Μπουῦτρος ὅμως ἦτανε 'ς τὸ Λαύριο, πιδρ Σταματάκη, ἀπεκρίθη σοβαρὸς καὶ βρενθυόμενος ὁ οἰνοπώλης, καὶ εἶδε τ' ἀσῆμι νὰ τρέχη νερὸ ἀπὸ τῆς κάνουλας, καὶ νὰ τὸ κενώνουν μὲ τὴν χουλιάρα, σὰν πῶς κενώνουν τὰ φαπούλια ἀπὸ τὸ τσουνάκι. Κόπιασε καὶ τοῦ λόγου σου νὰ τὰ ἰδῆς, καὶ τότες ματαμιλοῦμε, ἂν ἀγαπᾷς.

— Τὸ κακὸ εἶνε μονάχα, ἐπέμεινεν ὁ πείσμων ἀπαισιόδοξος, πῶς τὸ ἀσῆμι ἐκεῖνο ποῦ τρέχει σὰν νερὸ, καθὼς λὲς, δὲν θὰ τὸ κενώσουν πρῶτα 'ς τὴ δική σου τζέπη, καὶ θὰ περάσῃ ἀπὸ πολλὰ κανάλια, ὡς ποῦ νὰ καταντήσῃ σ'

ἐκεῖνους ποῦ ἀγόρασαν ἀπ' αὐτὰ τὰ παληόχαρτα.

Καὶ μὲ ἔδειξε περιφρονητικῶς διὰ τοῦ ῥυπαροῦ του δακτύλου.

Ὅσαι τῶν ἀναγνωστριῶν μου ἐκάθισαν ποτὲ εἰς τὴν καλουμένην *μπερλίνα*, καὶ ἤκουσαν τὸν ὄρμαθὸν τῶν ἀπὸ τοῦ κρυπτοῦ καὶ οἰονεὶ ἐξ ἐνέδρας ἀποτεινομένων αὐταῖς φιλοφρονήσεων, ἐκεῖνοι μόναι δύνανται νὰ ἐκτιμῆσῶσι τὴν ἐλεεινότητα πᾶσαν τῆς θέσεώς μου. Ἐγὼ, ἡ ἐν πατάγῳ γεννηθεῖσα καὶ θορύβῳ, ἡ ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει ἐκδοθεῖσα, ἡ πολέμους γεννήσασα καὶ μάχας, ἡ ἀκούσασα παλμούς καρδιάς οὐδέποτε ἄλλοτε παλλούσης, ἡ αἰσθανθεῖσα φιλήματα φλογερὰ ἐπὶ τῶν παρθενικῶν μου παρειῶν, ἐγὼ κατεκείμεν νῦν ἐπὶ ἀκαθάρτου τραπέζης οἰνοπωλείου, κολυμβῶσα εἰς ῥητινίτην, πνιγομένη ὑπὸ κακόσμων ἀναθυμιάσεων καὶ ἀκούουσα χονδροειδεῖς ἀστείότητας εἰς ἕαρος μου, καὶ μομφὰς καὶ κατηγορίας καὶ προπηλακισμούς.

Εὐτυχῶς τὸ βλέμμα τοῦ κυρίου μου παρηκολούθησε τὸ δάκτυλον τοῦ δεκνύοντός με καὶ ἡ οἰκτρά μου κατὰστασις συνεκίνησεν αὐτόν.

— Μωρὲ παιδιὰ, ἡ μετοχὴ μου γίνεται τουρσί! ἀνέκραξε, καὶ ἀναλαβὼν με φιλοστόργως, μὲ ἐσπόγγισε διὰ τῆς χειρίδος αὐτοῦ καὶ μὲ ἀπέθηκε, συμπτύξας ἐπιμελῶς, εἰς τὸν κόλπον του.

VI

Ταρεῖσα καὶ πάλιν εἰς τὸν ζοφερὸν ἐκεῖνον τάφρον, οὐδὲν πλέον ἤκουσα, εἰμὴ συγκεχυμένον τινὰ βόμβον, ἰσχυρότερον δλονὲν ἀποβαίνοντα, καὶ ἀποληξάντα τέλος εἰς πανδαιμόνιον τινα πάταγον, ἐν ᾧ ἀμυδρῶς διέκρινα τὸν δοῦπον γρόνθων φερομένων κατ' ἀλλήλων, οἰμωγὰς φερομένων κατὰ τῆς τραπέζης, τὸν κρότον σκαμνίων θραυομένων κατ' ἀλλήλων, οἰμωγὰς δρομένων, καὶ ὀδόντων τριγμούς καὶ βλασφημίας καὶ ὕβρεις.

Ἦσθάνθη τὸν κύριόν μου ἀναστάντα ἀπὸ τῆς ἕδρας του καὶ ἀναμιχθέντα κλονουμένῳ τῷ βήματι εἰς τὴν ἔριδα, πλὴν μετ' ὀλίγον χεῖρ ῥωμαλέα ἐδράξατο αὐτὸν ἀπὸ τοῦ στήθους, τὰ συνέχοντα τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ κομβία διεσπάρσθησαν, καὶ ἐγὼ κατέπεσον χαμαὶ εἰς τὸ βορβορώδες ἔδαφος τοῦ οἰνοπωλείου.

Τὰ περαιτέρω εἶνε συγκεχυμένα καὶ ἀόριστα ἐν τῇ μνήμῃ μου. Καταπατηθεῖσα ἐπὶ πολλὴν ὥραν ὑπὸ τῶν θορυβωδῶς ἐξερχομένων τοῦ οἰνοπωλείου, καὶ ζυμωθεῖσα ἡ ταλαίπωρος μὲ τὸν οἰνόφурτον τοῦ ἐδάφους πηλόν, ἀνεσύρθην ὑπὸ τοῦ οἰνοπώλου κύρ Μπουῦτρος, ἐκαθαρίσθη ὑπ' αὐτοῦ ὅσον ἦτο δυνατὸν, καὶ περὶ μέσας νύκτας κατέλιπον μετ' αὐτοῦ τὸ οἰνοπωλεῖον

VII

Λίαν πρῶτ' ἐξῆλθεν ὁ οἰνοπώλης Μπουῦτρος τῆς οἰκίας του, φέρων με τυλιγμένην ἐντὸς παλαιᾶς ἐφημερίδος, καὶ ἀπαντῶν εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ἐρωτῶσαν: ποῦ ὑπάγει,

— Πάω νά ξεκάμω αὐτὸ τὸ διαβολόχαρτο, νά μὴν εὐρω τὸν μπελάν μου.

Πλησιάσας δὲ πραγματικῶς μετ' ὀλίγον περιεργόν τι εἶδος ἀνθρώπου, μακρὸν ἔχοντος καὶ πιναρὸν τὸν πώγωνα, ἀτημέλητον δὲ τὴν κόμην καὶ φυσιογνωμίαν μετέχουσαν ἀλώπεκος συνάμα καὶ γυπὸς, με ἐπώλησεν εἰς αὐτὸν ἐπὶ ὑπερτιμῆσει τεσσαράκοντα φράγκων.

— Ἄς ὠφελήθωῦν καὶ ἄλλοι, εἶπεν ὁ ὀλιγαρκῆς Μποῦτρος, ἐγκαταλείπων με εἰς τὰς ἀπλύτους χεῖρας τοῦ νέου μου κατόχου.

Ἐκολακεύθη μὲν, τὸ ὁμολογῶ, ἡ φιλοτιμία μου ἐκ τῆς ὑπερτιμῆσεως, ἣν ἤξιζον ἤδη, ἀλλ' αἱ καπνοῦ καὶ λίπους ἀπόζουσαι χεῖρες τοῦ νέου μου κυρίου ἐπέιραζον τὰ νεῦρά μου φοβερά.

Οὗτος μὲ ἀπέβηκεν ἐπιμελῶς εἰς τὰ βῆθη μεγάλου θυλακίου τοῦ πανταχόθεν καταρρέοντος ἐπενδύτου του, ὅπου πρὸς μικράν μου ἀν παρηγορίαν, ἀπήντησα καὶ ἄλλας ἐκ τῶν ἀδελφῶν μου τεθαμμένους ἐκεῖ πρὸ ἐμοῦ. Ὁλίγος δὲ παρήλαε χρόνος καὶ ἡ ῥυπαρά ἐκείνη χεὶρ εἰσῆλθε καὶ πάλιν εἰς τὸ θυλάκιον, καὶ νέαι ἀδελφαί μου ἀπετέθησαν πλησίον μου. Τὸ αὐτὸ ἐπανελήθη πολλάκις τῆς ἡμέρας, καὶ ἠπόρουσαν τῇ ἀληθείᾳ, ποῦ ὁ ῥυπαρὸς ἐκεῖνος ῥακενδύτης εὐρισκε τόσα χρήματα, ὥστε νά πληρώνη ὑπερτιμημένους ὕλας μου ἐκείνας τὰς ἀδελφάς.

Δὲν διήρκεσεν ὅμως μακρὸν ἡ ἀπορία μου, καθότι μετὰ τινος ὥρας, περὶ τὸ ἑσπέρας, ὁ κάτοχος ἡμῶν ἐγκατέλιπε τὴν ἀγοράν, καὶ μεθ' ἱκανῶς μακρὰν πορείαν, διὰ πολλῶν καὶ σκοτεινῶν ὁδῶν, εἰσῆλθεν εἰς μεγάλην οἰκίαν, καὶ ἐξήτησε τὸν οἰκοδεσπότην.

— Τρώγει! τῷ εἶπεν ἡ ὑπηρέτρια.

— Πολὺ καλά, παρετήρησεν ἐκεῖνος μετὰ θρασύτητος, ἣν δὲν ἠδυνάμην ἔτι νά ἐξηγήσω. Εἰπέ του πῶς εἶναι ὁ Κύρ Γιάννης; θὰ τὸν περιερίω εἰς τὸ γραφεῖόν του.

Καὶ εἰσῆλθε πραγματικῶς εἰς τὴν παρακειμένην αἴθουσαν, ὅπου στρωθεὶς ἐπὶ μαλακοῦ ἀνακλίντρου, ἀνῆψε σιγάρον καὶ ἤρξατο μετρῶν τὸ περιεχόμενον τοῦ θυλακίου του.

Μετ' ὀλίγον εἰσῆλθεν ὁ οἰκοδεσπότης, εὐσαρκος κύριος, δμοιάζων πρὸς οἰκόσιτον Ἰνδικὴν ὄρνιθα, στρογγύλην ἔχων καὶ λάμπουσαν ἐκ τοῦ πάχους τὴν μορφήν, στρέφον δὲ τὸν ἀδρὴν αὐτοῦ μύστακα διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς, καὶ βυθίζων τὴν ἄλλην εἰς τὸ θυλάκιον τῆς ἀναξυρίδος του. Ἡ ἀναβολὴ αὐτοῦ πᾶσα ἀνεμίμνησκε τὸν Μέγαν Λάμαν τῶν Ἰνδῶν, τὸ βῆμά του ἦν σταθερὸν καὶ μεγαλοπρεπές, ὥσει βῆμα νικητοῦ θρίαμβου ἄγοντος, τὸ δὲ ἦθος αὐτοῦ ἐνέφαινε αὐτάρκειαν καὶ νοῦν παχυθέντα ἐν ἀργίᾳ.

— Καλησπέρα, κύρ Γιάννη, εἶπε χαιροστίζων τὸν ξένον αὐτοῦ, ὅστις ἀκίνητος καὶ καθήμενος πάντοτε, ἐξηκολούθει μετρῶν καὶ γράφων ἀριθμούς.

— Καλησπέρα σας, αὐθέντα, ἀπήντησεν ἐκεῖνος. Σᾶς ἔκαμα σήμερον καμμιὰ ἑκατοστὴ κομμάτια μετὰ τὰ σαράντα . . . καὶ αὐριο πάλιν βλέπομεν.

Εἶπε καὶ μᾶς ἀπέθηκε πάσας ἐπὶ τοῦ τραπέζιου.

— Τόσας μόνον! ἠρώτησεν αὐταρέσκως μειδιῶν ὁ οἰκοδεσπότης.

— Καὶ αὐτὰς με πολλὴ δυσκολία! τὰ मुालὰ τοῦ κόσμου, βλέπετε, ἄρχισαν ν' ἀνάφου, καὶ τὸ πρᾶγμα πηγαίνει ὀλονόνα τὸν ἀνήφορο. Ἄγορασταὶ πολλοὶ καὶ πωληταὶ ὀλίγοι.

— Ἦσαν λοιπὸν βασταγμένοι καλὰ σήμερον; — Βασταγμένοι καὶ βασταγμένοι. Δὲν ἤξεύρω, μὰ τὴν ἀλήθειαν, αὐθέντη, ποῦ θὰ πάη αὐτὴ ἡ ἱστορία.

— Τί θέλεις νά τὸ ἤξεύρης; ἠρώτησε ναγελῶς ὁ οἰκοδεσπότης, καὶ τὰ χονδρά του χεῖλη ἐμόρφασαν παραδόξως.

— Λέμε δὰ, αὐθέντη, καὶ μῆεις νά ξέρουμε κἄπως ποῦ πατοῦμε . . .

— Ἀφοῦ δὲν πατεῖς διὰ λογαριασμό σου, τί σὲ μέλει; Αὐριο κύτταξε νά μοῦ κάμης ὅσας ἠμπορέσης . . .

— Μὲ τὰ σαράντα; ἀδύνατον.

— Μὴ βιάζεσαι. Πήγαινε καὶ εἰς τὰ σαρανταπέντε, . . . καὶ εἰς τὰ πενήντα ἐν ἀνάγκῃ. Ἄλλα με τρόπον ἔνοοις, ἐλπίζω.

— Ὅσο δὰ γι' αὐτὸ, δὲν εἴμαστε πρωτάραις.

— Ἰδοὺ χρήματα.

Καὶ ἀνοίξας ὁ οἰκοδεσπότης σιδηροῦν κιβώτιον ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ δέσμας τινὰς τραπεζικῶν γραμματίων, ὧν ἠρίθμησε καὶ παρέδωκε τὸ περιεχόμενον εἰς τὸν μεσίτην αὐτοῦ, ἀποχωρήσαντα μετὰ τινος βεβιασμένης ὑποκλίσεως.

Ἐμὲ δὲ τὴν δυστυχῆ καὶ τὰς ὁμοιοπαθεῖς ἀδελφάς μου ἐδέχθη ἡ χαίνουσα τοῦ σιδηροῦ κιβωτίου ἄβυσσος, ὅπου οὐδὲ φωτὸς ἀκτὶς οὔτε ἤχου παλμὸς εἰσέδυνε ποτε, εἰμὴ παροδικῶς μόνον καὶ ἐπ' ὀλίγας στιγμὰς, ὅσάκις ἠνοίγετο ἡ θύρα, ἵνα φυλακισθῶσιν ἐντὸς αὐτοῦ καὶ ἄλλοι δυστυχεῖς μετοχαί, ἢ ἀποφυλακισθῶσιν καὶ ἄλλα τραπεζικὰ γραμματῆα.

VIII

Πολλὰς, πολλὰς ἡμέρας διέμεινα ἐν φυλακῇ. Ἐσπέραν τινὰ τέλος πάντων ἠνοίχθησαν καὶ πάλιν αἱ σιδηραὶ πύλαι, καὶ ἡ στιβὰς ἦν ἀπετελοῦμεν ἐγὼ καὶ αἱ ἀδελφαί μου ἐξήχθη τῆς σκοτεινῆς ἀβύσσου καὶ ἀπετέθη ἐπὶ τοῦ τραπέζιου, ὅπου ἤρχισε ν' ἀριθμῆ ἡμᾶς ὁ εὐτραφὴς ἡμῶν κάτοχος.

Ἐν τῷ δωματίῳ ὑπῆρχον ἔτι, πλὴν αὐτοῦ, ὁ μεσίτης ἐκεῖνος, ὃν γνωρίζουσιν ἤδη οἱ ἀναγνώσται μου καὶ κυρία τις, σύζυγος καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα τοῦ οἰκοδεσπότη, εὐσωμος καὶ ἀνθηρὰ δέσποινα, κεκαλυμμένη διὰ μετὰξῆς καὶ τριχάπτων.

— Ἐπακόσαιο ὀγδοήκοντα ! εἶπεν ἀναβλέψας καὶ θεωρῶν τὸν κύρ Γιάννην ὁ κύριος ἡμῶν.
— Καὶ θὰ τὰς δώσῃς ὄλας; ἠρώτησεν ἡ κυρία.
— Ἐννοεῖται ὄλας; ἀπήντησεν ἐκείνος ἠρέμα. Μήπως θέλεις νὰ περιμείνωμεν τὸ μέρισμα ; προσέθηκεν εἰρωνικῶς μειδιῶν.

— Δὲν λέγω διὰ μέρισμα ἄλλὰ . . . τέλος πάντων ἡμπορεῖ ν' ἀναιβοῦν ἀκόμη.

— Δὲν ὑπάρχει πλέον λόγος νὰ ὑψωθοῦν, παρετήρησε μετὰ τραπεζιτικῆς ἐμβριθείας ὁ οἰκοδεσπότης ἡ ὑπογραφή τῆς συμβάσεως ἔγεινε γνωστὴ, καὶ ἡ ὑπερτίμησις ἔφθασεν εἰς τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς. Εἰς τὰ ἑκατὸν πενήντα μόνον τρελλοὶ ἡμποροῦν νὰ ἀγοράζουσι ἢ νὰ φυλάττουσι μετοχὰς τοῦ Λαυρίου.

— Ἐννοια σας, κυρία, διέκοψε δειλῶς ὁ κύρ Γιάννης, ξεύρει ὁ αὐθέντης τί κάμνει.

— Μάλιστα, μάλιστα, ἀπήντησε μετὰ τινος πείσματος ἡ κυρία, ἀλλ' ὁ κύριος Πετραδάκης, — καὶ αὐτὸς ξεύρει, μοῦ φαίνεται, πολὺ καλὰ τὰ πράγματα, — ἔλεγε χθὲς, ὅτι αἱ μετοχαὶ τοῦ Λαυρίου θ' ἀναιβοῦν εἰς τὰ πεντακόσια . . .

— Αὐτὸ τὸ λέγω κ' ἐγὼ, εἶπεν ὁ κύριος, καθὼς τὸ λέγει καὶ αὐτὸς, διότι μᾶς συμφέρει νὰ τὸ λέγωμεν, διότι εἴμεθα πωληταὶ, καὶ θέλωμεν νὰ χάσῃ ὁ κόσμος τοιοῦτου εἶδους παραμύθια καὶ νὰ ἀγοράζῃ. Ἄν αὐτὸς δὲν ἀγοράζῃ, εἰς ποῖον θὰ ὀλιόσωμεν ἡμεῖς;

Ἄν αὐτὸς δὲν ἀγοράζῃ, εἰς ποῖον θὰ ὀλιόσωμεν ἡμεῖς;

— Ἐννοια σου, ψυχὴ μου, ἔννοια σου, προσέθηκεν ὁ μεγαλοφυῆς κερδοσκοπὸς, ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν σύζυγόν του, μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἴδῃς πόσον φρόνιμα κάμνω σήμερον.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν κύρ Γιάννην, ὡσεὶ διδάσκαλός τις πρὸς μαθητὴν,

— Ἄκουσε, κύρ Γιάννη, εἶπε αὐτῷ μετ' ἐμβριθείας καὶ οἰονεὶ μετρῶν τοὺς λόγους αὐτοῦ ἓνα ἓνα. Θ' ἀρχίσῃς ἀπὸ τὰ ἑκατὸν πενήντα, καὶ θὰ κυττάξῃς νὰ ξεκάμῃς ἐντὸς τῆς αὔριου ὄσας ἡμπορέσῃς. Μὴ δώσῃς συγχρόνως περισσοτέρας τῶν πενήντα. Δὲν μᾶς συμφέρει νὰ φανοῦμεν ὅτι ἐγάζομεν μεγάλας φουρνιαῖς. Ὁ κόσμος ἡμπορεῖ νὰ τρομάξῃ, καὶ νὰ ἐπέλθῃ στάσις. Ἄν σοῦ ἦνε εὐκολον, καὶ ἔχεις ἀνθρώπους τῆς ἐμπιστοσύνης σου, μοιράζεις τὴν ἐργασίαν, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀγοράζεις ἀπ' αὐτοὺς καὶ μερικὰ κομμάτια, διὰ νὰ κρατήσωμεν τὰς τιμὰς. Ἐννόησες.

Ἄν αὐτὸς δὲν ἀγοράζῃ, εἰς ποῖον θὰ ὀλιόσωμεν ἡμεῖς;

— Πάρε λοιπὸν καὶ πῆγαινε ! προσέθηκε τέλος ὁ κύριος, ὡς στρατάρχης τις ἐκπέμπων στρατηγὸν εἰς μάχην.

Ἄν αὐτὸς δὲν ἀγοράζῃ, εἰς ποῖον θὰ ὀλιόσωμεν ἡμεῖς;

— Ὄπου εἶνε τὰ πολλὰ πᾶνε καὶ τὰ λίγα.

IX

Μετὰ τινὰς στιγμὰς, ὑπὸ μάλῃς πάντοτε τοῦ κύρ Γιάννη φερόμενοι, εὐρέθημεν ἐν τῷ μέσῳ τριόδου, ἣν ἐπλήρου πυκνὸς καὶ πολυτάραχος ἀνθρώπων ὄμιλος.

Τὸ θέμα τῆς θορυβώδους ἐκείνης σκηνῆς, ἥς ὑπῆρξα εὐτυχῶς μάρτυς, διότι τὸ ἄνω ἡμισυ τοῦ σώματός μου ἐξεῖχε κατὰ τύχην τοῦ μανδηλίου, οὐδὲ ποτε μέχρις ἐσχάτης μου στιγμῆς θέλω λησμονῆσαι.

Ἄς φαντασθῶσιν οἱ ἀναγνώσταί μου ἀνθρώπους πάσης κοινωνικῆς τάξεως, παντὸς φύλου καὶ πάσης σχεδὸν ἡλικίας — διότι καὶ γυναῖκες ἔτι, καὶ παῖδες δωδεκαέτερις ἀνεμίγνυντο μετὰ τῶν ἐνεργῶν προσώπων τῆς παραδόξου ἐκείνης πνευμάτωσ — συνωθουμένους ἐν τῇ ὁδῷ, φωνάζοντες, χειρονομοῦντες, μεταλλάσσοντας θέσιν μετὰ πυρετώδους ἀνυπομονησίας, καὶ δμοιάζοντες, ἀπλῶς εἶπειν, πρὸς χορὸν δαιμόνων ὀρχουμένων περὶ τὸ πῦρ τῆς κολάσεως ἄς φαντασθῶσιν πάντα σχεδὸν τὰ παρόδια κατατήματα ἀνοικτὰ ἔτι ἐν προκεχωρημένῃ νυκτὶ, κατὰ φωτα καὶ πλήρη ἀνθρώπων χρηματιζομένων καὶ κολλυβιζόντων ἄς φαντασθῶσιν τὰ καφενεῖα μεταβεβλημένα εἰς κολλυβιστήρια, τὰ καπνοπωλεῖα εἰς μεσιτικὰ γραφεῖα, τὰ χαρτοπωλεῖα εἰς ἐντευκτήρια πωλητῶν καὶ ἀγοραστῶν ἄς φαντασθῶσιν τέλος πάσας ἐκείνας τὰς μορφὰς ἐμψυχουμένας ὑπὸ τῆς δίψης τοῦ χρήματος, παραμυροφωμένας ὑπὸ τοῦ κερδοσκοπικοῦ πυρετοῦ, καὶ φωτισμένας ὅτε μὲν ἀμυδρῶς ὑπὸ τῶν φανῶν τῆς ὁδοῦ, ὅτε δὲ φαινοότερον ὑπὸ τῶν λαμπτήρων τῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ὁδοῦ καταστημάτων, καὶ θέλουσιν ἴσως κατορθῶσαι νὰ σχηματίσωσιν ἀσθενῆ τινα πάντως ἀλλὰ προσεγγίζουσαν εἰς τὸ ἀληθὲς εἰκόνα τῆς διαβολικῆς τύρῃς, ἣτις ἐπλήρου τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Αἰόλου καὶ Ἐρμού κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, ὅτε ἐπέκλωσε καὶ εἰς ἐμὲ ἡ μοῖρα νὰ γείνω μάρτυς τοῦ πρωτοφανοῦς δι' ἐμὲ θεάματος.

Ἄρα τινα διὰ λόγων καὶ δμιλιῶν προσέβαλλον καθάρωτερον ἐκ τοῦ ταραχῶν ἐκείνου τὰς ἀκοάς μου, καὶ τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν με ἐπλήρου ὑπερηφανίας, διότι οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ πνευματικὸς τῆς ἀξίας μου.

— Καὶ σὺ ἐδῶ; ἠρώτα ἰατρός τις ἰστάμενος ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου ἄλλον συνάδελφον αὐτοῦ προσερχόμενον τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

— Τί νὰ κάμῃς, ἀδελφέ! ἦλθ' ὁ καιρὸς νὰ εἰποῦμε γειὰ τῆς φτώχειας, καθὼς φαίνεται!

— Κύτταξε μόνον, νὰ μὴν εἰποῦμε γειὰ εἰς τὸ ὀλίγο ἀσημικὸ ποῦ μᾶς βοίσκεται.

— Ἄ μπᾶ! καὶ δὲν πωλῶ, ἂν θέλω, τόρα μὲ τὰ ἑκατὸν πενήντα, νὰ μοῦ μείνῃ καθαρὸν κέρδος δέκα χιλιάδες φράγκα;

— Τὸ κακὸ εἶνε ὅτι δὲν πωλεῖς, καθὼς δὲν πωλῶ κ' ἐγώ.

— Θὰ ἦτον τρέλλα. Αὔριον θὰ ἔχουν τριακόσια.

Καὶ πλησιάζας εἰς τὸ οὖς τοῦ συναδέλφου του,

— Ἡ σύμβασις δημοσιεύεται αὔριον, τῷ εἰπε.

— Αὐτὸ εἶνε παλαιὸν, ἀγαπητέ. . . καὶ πολὺ φοβοῦμαι ὅτι ὅ, τι εἶχε νὰ κάμῃ ἡ σύμβασις τὸ ἔκαμε! — Ἀλήθεια, τί κάμνει ὁ ἄρρωστος σου;

— Ἄς κάμῃ ὅ, τι τὸν φωτίσῃ ὁ ὕψιστος.

Περαιτέρω ἄλλος διάλογος.

— Μὴν ἀγοράζῃς πλέον, Δημήτρη! ἔλεγεν οἰνοπώλης τις εἰς εὐσωμον ὀψοπώλην, οὔτινος ἡ μορφὴ ἦτο πορφυρᾶ ὡς ἀστακὸς ἐκ τῆς ἐξάψευς.

— Ἀφσέ με, ποῦ δὲν θ' ἀγοράσω! ἡ τύχη, ματάκια μου, δὲν ἔρχεται δύο φοραῖς, καὶ ὅταν ἔλθῃ πρέπει νὰ τὴν ἰδῆς ἐσὺ, γιατί ἐκεῖνη δὲν βλέπει!

— Καὶ σὺ τόρα νομίζεις ὅτι βλέπεις;

— Καλά! μεθαύριο τὰ μιλοῦμε.

Ἐγγὺς αὐτῶν ἀμύσταξ νεανίσκος, παῖς ἔτι, ἐξωμολογεῖτο εἰς ἄλλον ὀμήλικά του, ὅτι κατορθώσας νὰ ὑπεξαιρέσῃ πολὺτιμὰ τινα τῆς μητρὸς αὐτοῦ κοσμήματα, τὰ ἔκαμεν, ὡς ἔλεγε, «ψιλοὺς παράδες» καὶ ἠγόρασε δύο μετοχάς.

— Ἄκουσε τὸ διαβολόπουλο! παρετήρησε δικηγόρος τις, ἀκούσας τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ παιδός. Πῶς θὰ καταντήσωμεν, ἀδελφέ, μὲ αὐτὴν τὴν μανίαν;

— Θὰ καταντήσωμεν, ἀπήντησε μειδιῶν ὁ ἐρωτώμενος συναδέλφος του, νὰ μὴ πηγαίνωμεν πλέον εἰς δικαστήριον καὶ νὰ δικαζώμεθα ἐρήμην.

— Τὸ λέγεις τάχα δι' ἐμέ;

— Καὶ διὰ σέ καὶ δι' ἐμέ, φίλτατε.

Ἐλίγον παρέκει μεσίται δύο συναμίλου τραπεϊνῇ τῇ φωνῇ, προσπαθοῦντες—κωμικώτατον φαινόμενον—νὰ ἀπατήσωσιν ἀλλήλους. Ἀμφότεροι ἤθελον νὰ πωλήσωσι, καὶ ἀμφότεροι προσεποιούντο ὅτι ἦσαν ἀγορασταί. Τέλος ἐπειστήσαν ὅτι μάτην ἐκοπίων, καὶ ἀπεχωρίσθησαν ψιθυρίζοντες, ὁ μὲν: — Δὲν γελῆται, ὁ διάβολος! ὁ δέ: — Καὶ αὐτὸς μὲ τὸν ἴδιον ἀέρα ἀρμενίζει.

Πλὴν ὑπεράνω πάντων αὐτῶν τῶν κατ' ἰδίαν διαλόγων καὶ τῶν ἐν ἐμπιστοσύνῃ ἐξομολογήσεων, ὑπεράνω τοῦ ὑποκώφου ψιθυρισμοῦ τῶν προσπαθούντων νὰ ἀπατήσωσιν ἀλλήλους, τῶν παροτρυνόμενων ἀμοιβαίως εἰς ἀγοράς καὶ πωλήσεις, καὶ τῶν φιλοσοφούντων ἐπὶ τοῦ πρὸ αὐτῶν νοσολογικοῦ κοινωνικοῦ φαινομένου, ἀντήχει φοβερὸς καὶ συμμιγῆς ὁ τάραχος τῶν μεγα-

λοφωνούντων ἐξ ὑπογίου μεσιτῶν, ὧν ἄλλοι ἄλλα τέως ἀσχοῦντες ἐπαγγέλματα, κατέλιπον ἔν πρωτῷ ὁ μὲν τὸ ξυράφιον αὐτοῦ καὶ τὴν λεκάνην, ὁ δὲ τὴν ὀψοπωλικὴν αὐτοῦ ποδιάν, ὁ δὲ τὸ ὑπαλληλικὸν του γραφεῖον, ὁ δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς μαθητικούς σκάμνους, καὶ ἐτράπησαν πρὸς τὸ διασκεδαστικὸν καὶ κερδοφόρον ἐπιτήδευμα «τοῦ ποδαριοῦ», — ὡς τὸ ἀπεκάλου, — τὴν κολλυβιστικὴν μεσιτείαν. Πάντες οὗτοι, πλήρεις ἔχοντες τὰς χεῖρας αὐτῶν τραπεζ. γραμματίων καὶ μετοχῶν, ὧν ἡ ῥεπυτωμένη μορφή ἀληθῆ καὶ ἀδελφικὸν μοῖ ἐνέπνεον οἶκτον, περιεφέροντο συνωθούμενοι καὶ οἰονεὶ δαιμονιῶντες μεταξὺ τοῦ πλήθους, καὶ ἐξελαργγίζοντο κραυγάζοντες καὶ ἐκφωνοῦντες τὸ ἐμπόρευμά των.

Τί ἐγένετο ἄρα γε ἐν τούτοις ὁ κύρ Γιάννης; Ἡ ἐρωτήσῃ ὁ ἐνδιαφερόμενος περὶ τῆς τύχης μου ἀναγνώστης.

Τί ἐγένετο ἐγὼ ἢ ἐν τῷ μανδηλίῳ τοῦ κύρ Γιάννη δεδεμένη;

Ὁ κύρ Γιάννης, ὡς ἄνθρωπος φρόνιμος καὶ περισκευημένος, περιῆλθεν ἱκανὴν ὥραν τὸ ἐν τῇ ὁδῷ πλήθος, ὀσφραϊνόμενος πανταχοῦ ὡς ῥινηλάτης κύων, λαλῶν σιγὰ πρὸς τὴν μὲν, νεύων πρὸς τὸν δὲ, καὶ σφίγγων τρίτου τῆν χεῖρα, εἰσήλθε μετὰ ταῦτα εἰς τὸ γωνιαῖον καφενεῖον, ὅπου ἡ αὐτῇ περίπου σκηνὴ τῆς ὁδοῦ ἐπανελαμβάνετο κατὰ μικροτέρας διαστάσεις, ἀνῆλθε κατόπιν εἰς τὸ ὑπεράνω τοῦ καφενεῖου κατάστημα, ἐβολιδοσκόπησε τὰς διαθέσεις τοῦ πανταχόθεν πλημμυροῦντος κερδοσκοπικοῦ κοινοῦ, καὶ μὴ εὐχαρισθηθεὶς, φαίνεται, κατέβη πάλιν εἰς τὴν ὁδὸν, ὅπου ἤρχισε νέας διπλωματικὰς ἐνεργείας. Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἠσθάνθη ὅτι πησιάζαντα εἰς δειλὸν τινα καὶ ὠχρὸν κύριον, οὔτινος ἡμεμαραμμένη μορφή ἐνέφαινε κάματον, ἀνησυχίαν, καὶ πεζότερόν τι ἴσως ἔτι συναίσθημα, τὸ τῆς πείνης.

— Τίς οἶδε πόσῃ ὥραν εἶχεν ὁ ταλαίπωρος νὰ φάγῃ!

— Λοιπὸν, κύρ Θεοδωράκη, δὲν θὰ κάμωμεν τίποτε; ἠρώτησεν ἐπαγωγῶς μειδιῶν ὁ κύρ Γιάννης. Δὲν θὰ μοῦ δώσῃς ἓνα δεκάρι εἰς τὰ σαρανταεννιά;

— Ἦ τὰ πενήντα ἀγοράζω ἐγώ, ἀπήντησε μετὰ πυρετώδους ἐξάψευς ὁ Θεοδωράκης.

— Πόσα; ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ ψυχρῶς ὁ μεσίτης μου.

— Τριάντα, . . ἂν ἔχῃς, ἀπήντησεν ὁ ἀγοραστής.

— Δικὰ σας, λοιπὸν! προσέθηκεν ὁ κύρ Γιάννης, καὶ ἔτεινε τὴν χεῖρά του πρὸς τὸν ὠχρὸν καὶ πυρέσσοντα Θεοδωράκη.

— Τὰ χρήματα ἔμωσ ὑπέλαβεν ἐκεῖνος, τείνων ἐπίσης τὴν χεῖρά του εἰς τὸν μεσίτην, αὐριον τὸ πρῶτ', διότι σήμερον ἐξετινάχθηκα.

— Ὅπως ἀγαπᾶτε, παρετήρησε γλυκερῶς ὁ

κύρ Γιάννης· μοῦ δίδετε μόνον ἓνα χαρτάκι . . .

Καὶ εἰσελθόντες εἰς παρακείμενον τῇ ὁδῷ καπνοπωλεῖον, οὐτινος τὸ τεζιάχι εἶχε προχείρως μεταβλήθῃ εἰς κολλυβιστικὸν λογιστήριον, συνετέλεσαν πρὸς μεγίστην μου εὐχαρίστησιν τὴν συναλλαγὴν αὐτῶν. Λέγω δὲ πρὸς μεγίστην μου εὐχαρίστησιν, καθότι ἐκτὸς τῆς χορηγηθείσης μοι πάλιν πρὸς ὠραν ἐλευθερίας διὰ τῆς λύσεως τοῦ δέματος, ὑπερ ἔφερον ὑπὸ μάλης ὁ κύρ Γιάννης, εἶδα μὲν ὑπερηφανείας, ὅτι μία τῶν εἰς ὑπερτίμησιν ἑκατὸν πενήκοντα φράγκων πωληθεισῶν μετοχῶν ἤμην καὶ ἐγώ.

X

— Ταῖς ἑκατάφερα τέλος πάντων ἑκατόν! ἐφώνησε πρὸς μικράν τινα καὶ κομψὴν γυναῖκα, καθήμενὴν ἐγγὺς τραπεζίου, καὶ βράπτουσαν ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν φῶς μικρᾶς ὀρειχαλκίνης λυχνίας, παρὰ τὸ λίκνον κοιμωμένου βρέφους.

Ἄλλ' ἡ σύζυγός του — διότι σύζυγος αὐτοῦ ἦτο ἡ ὠχρὰ ἐκείνη καὶ κατηφῆς τὴν μορφήν γυνή, — οὐδὲν ἀπήντησεν. Ἀνέβλεψε μόνον περιλύπως ἐπὶ τινὰς στιγμάς πρὸς τὸν λαλήσαντα, καὶ καταβιάσασα πάλιν τὰ βλέμματά της ἐπὶ τὴν νυκτερινὴν αὐτῆς ἐργασίαν, ἐξηκολούθησε βράπτουσα, δι' ἀσταθοῦς ὁμῶς νῦν καὶ τρεμούσης χειρὸς.

— Ἀκόμη βράπτεις, Σοφία; προσέθηκεν ὁ Θεοδωράκης διὰ ταπεινοτέρας φωνῆς, καὶ ἀποβαλὼν τὸν πῖλον αὐτοῦ προσήγγισεν εἰς τὴν σύζυγόν του.

— Πρέπει νὰ τελειώσω ἀπόψε, ἀπήντησεν ἡ νεαρὰ γυνή.

— Τώρα ποῦ θὰ γεινώμεν πλούσιοι δὲν ἔχεις πλέον ἀνάγκην νὰ βράπτεις, ἐπανέλαβεν ὁ σύζυγος μειδιῶν· ἀλλὰ τὸ βεβιασμένον αὐτοῦ μειδιάμα ἐφαίνετο θέλον αὐτὸν μᾶλλον νὰ φαιδρῆν ἢ τὴν σύζυγόν του.

— Πλούσιοι! ἐψιθύρισε μόλις ἀκουομένη ἡ Σοφία, καὶ παραιτούσα αἴφνης τὴν ἐργασίαν της,

— Ἐχομεν αὔριον νὰ ψωνίσωμεν; ἠρώτησε διὰ ζωηροτέρας φωνῆς καὶ ἀνέβλεψεν εἰς τὸν σύζυγόν της, ἐνῶ θαλερὸν δάκρυ ἐκυλίστο ἐπὶ τῆς ὠχρᾶς αὐτῆς παρειᾶς.

— Αἱ! νὰ σοῦ εἰπῶ! διέκοψεν αὐτὴν ὁ κερδοσκόπος, καὶ ἡ φωνὴ του κατέστη τραχυτέρα· κλαίει, ἂν θέλῃς καὶ σοῦ προξενεῖ εὐχαρίστησιν, ἀλλ' ἄφησε τὰς συμβουλὰς καὶ τὰς νουθεσίας, διότι μοῦ πειράζουν τὰ νεῦρα.

— Σοῦ πειράζουν τὰ νεῦρα! ἀνέκραξεν ἡ νεαρὰ γυνή, καὶ ἡ μορφή αὐτῆς ἐπορφυρώθη, καὶ ἡ φωνὴ της ἔτρεμεν ἐξ ἀγανακτήσεως Σοῦ πειράζουν τὰ νεῦρα, καὶ δὲν σοῦ πειράζει τὰ νεῦρα λοιπόν ἡ δυστυχία, τὴν ὁποῖαν πολὺ γρήγορα θὰ φέρῃς εἰς τὴν οἰκίαν σου, ἡ πτωχεία καὶ ἡ πείνα, τὴν ὁποῖαν μᾶς ἐτοιμάζεις, ἡ ἀτιμία. . . Θεέ μου! . .

Καὶ ἡ ταλαίπωρος μήτηρ, μὴ κατορθώσασα

νὰ συμπληρώσῃ τὴν φράσιν της, ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτῆς διὰ τῶν χειρῶν καὶ ἐβράγη εἰς λυγμούς.

— Ἡ ἀτιμία! ὠλόλυξεν ὁ Θεοδωράκης· δὲν ἤξεύρεις τί λέγεις, . . . καὶ κάμε μου τὴν χάριν, σὲ παρακαλῶ. . .

Εἶπε, καὶ ἐβάδισεν ἀπειλητικῶς πρὸς τὴν Σοφίαν. Ἄλλ' ἡ νεαρὰ γυνή, ὡσεὶ μεταμορφωθείσα αἴφνης, ὡσεὶ στομωθεῖσα τὴν ψυχὴν διὰ τῶν πικρῶν δακρύων ἄτινα ἔχυσαν τὰ ὄμματά της, ἀνέστη ὀρθία, καὶ προσβλέπουσα τὸν σύζυγον αὐτῆς ἀσκαρδαμυκτί·

— Ναί! ἐφώνησεν, ἡ ἀτιμία! Ἐπώλησες ὅ,τι εἶχομεν, καὶ αὐτὰ τὰ ὀλίγα μου κοσμήματα, καὶ αὐτὸν τὸν μικρὸν σταυρὸν τῆς κόρης μας, διὰ νὰ ἀγοράσῃς μετοχὰς, διὰ νὰ παίξῃς εἰς τὸ χαρτοπαίγιον, διότι τί ἄλλο τέλος πάντων εἶνε αὐτὸ τὸ ἐμπόριον παρὰ χαρτοπαίγιον! Καὶ ὅμως δὲν ἠσύχασες! ἠγόρασες καὶ ἄλλας σήμερον· μὲ τί τὰς ἐπλήρωσες; μὲ τί θὰ τὰς πληρώσῃς, ἀφοῦ δὲν ἔχομεν πλέον οὔτε μίαν δραχμὴν διὰ νὰ ἀγοράσωμεν ψωμί;

Ὁ Θεοδωράκης δὲν ἦτο πλέον ὁ ἴδιος ἄνθρωπος. Ἰστατο πρὸ τῆς συζύγου του ἐνεὸς καὶ ἄφωνος, ὡς μὴ ἀναγνωρίζων αὐτὴν, ὡς παράφρων πρὸς στιγμὴν γενόμενος.

— Λέγε μου λοιπόν! ἐπανέλαβεν ἡ Σοφία, μὲ τί τὰς ἐπλήρωσες;

— Θὰ τὰς πληρώσω αὔριον. . . ἀπήντησε μηχανικῶς οὕτως εἰπεῖν ὁ κερδοσκόπος.

— Μὲ τί; μὲ τί; ἐπέμενε κραυγάζουσα ἡ νεαρὰ γυνή.

— Πλὴν, Σοφία μου, υπέλαβεν ὁ σύζυγος, ἡπιώτερος ἐκ τῆς ἀλλοφροσύνης αὐτοῦ ἀνακύψας, αὔριον θὰ ἦνε ὑπερτιμημέναι, θὰ τὰς πωλήσω εἰς τὰ διακόσια, καὶ θὰ ὠφεληθῶμεν πέντε χιλιάδας φράγκα. . .

— Καὶ ἂν αὔριον δὲν ἦνε ὑπερτιμημέναι;

— Θὰ ἦνε μεθαύριον, ἀντιμεθαύριον, θὰ ἦνε τέλος πάντων ἐντὸς ἐνὸς μηνός. Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἄφρευκτον. Παραγγελίαι ἔρχονται καθ' ἡμέραν ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν . . . καὶ μέχρι τῆς λήξεως τοῦ συναλλάγματος. . .

Καὶ ὁ κερδοσκόπος, ὡσεὶ ἄκων ἐξολισθῆσας εἰς τὴν τελευταίαν του ἐξομολόγησιν, ἀνεστάλη ἀποτόμως, ψιθυρίζων καθ' ἑαυτόν·—Διάβολε! πῶς μοῦ ἐξέφυγε!

— Συναλλάγματος! ἐξεφώνησεν ἡ νεαρὰ γυνή· υπέγραψες συναλλάγμα, διὰ νὰ ἀγοράσῃς παληόχαρτα; Ἐδωκες τὴν ὑπογραφὴν σου, τὴν τιμὴν σου, διὰ νὰ πλουτίσῃς μὲ τὸν νοῦν, διὰ νὰ ἐμθῇς μεθαύριον εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ νὰ μὲ ἀφήσῃς εἰς τοὺς πέντε δρόμους. . .

Ἡ Σοφία δὲν ἠδυνήθη νὰ περάνῃ τοὺς λόγους της. Οἱ ἀλλεπάλληλοι κλονισμοὶ κατέβαλον αὐτὴν, καὶ ἔπεσε λειπόθυμος ἐπὶ τινος ἔδρας.

Ἄλλ' ἡ πεπωρωμένη, φαίνεται, τοῦ συζύγου τῆς καρδία οὐδόλως ἐκ τοῦ θεάματος συνεκινήθη, ἐνῶ ἐγὼ, ἡ ἀπλή μάρτυς τοῦ μικροῦ ἐκείνου οικογενειακοῦ δράματος, ἔτρομον ὄλη ἐκ τῆς συγκινήσεως.

Πηλοσιάσας ὁ Θεοδωράκης εἰς τὸ τραπέζιον, ἐφ' οὗ ἐκείμην μετὰ τῶν ἄλλων μου ἀδελφῶν, ἤνοιξε τὸν σύρτην αὐτοῦ καὶ μᾶς ἐκλείδωσεν ἐν τὸς τῶν σκοτεινῶν του μυχῶν.

XI

Πολλὰς, ὑποθέτω, ἡμέρας ἔμεινα ἐκεῖ φυλακισμένη.

Ὅτε ἠνοιχθῆ ὁ σύρτης καὶ ἡ χεὶρ τοῦ κυρίου ἡμῶν μᾶς ἐξέβαλε πάλιν εἰς φῶς, παραχώδης καὶ δυσάρεστος σκηνὴ συνέβαινεν ἐντὸς τοῦωματίου.

Εἶδον ξένους καὶ παραδόξους μορφὰς ἀναιδῆ περιφερούσας πέραξ τὰ βλέμματα, ἤκουσα συγκεχυμένας τινὰς φράσεις, ἐν αἷς αἱ λέξεις: διαμαρτύρησις, κατάσχεσις, φυλακὴ! πολλάκις ἐπανελαμβάνοντο, καὶ ἠσθάνθη ἑμαυτὴν τέλος μεταβαίνουσαν εἰς ἄλλας χεῖρας.

— Ἴδού! εἶπεν ὁ Θεοδωράκης πρὸς τινὰ τῶν παρισταμένων ξένων. Εἶναι ἑκατὸν κομμάτια μὲ τὰ εἰκοσιτέσσαρα κάμνον ἐπτὰ χιλιάδες τετρακόσια φράγκα, δηλαδὴ τετρακόσια φράγκα περισσότερον ἀφ' ὅ,τι ὀφείλω.

— Βλέπεις πῶς ἔγεινες πλούσιος; ὑπέλαβε διὰ σβεννυμένης φωνῆς ἡ ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου ἀσθενῆς κατακειμένη σύζυγος τοῦ πτωχεύσαντος κερδοσκόπου.

— Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος τὴν ἀντιπολίτευσιν, ἡ ὁποία ἔκαμε τὴν σύμβασιν ὅπως τὴν ἔκαμε! ἀπήντησεν ἐκείνος, βλοσυρῶς βλέπων χαμαί.

— Ὅσον δι' αὐτὸ, κυρία, εἶνε σωστὸν, ὑπέλαβεν ὁ νέος μου κάτοχος, τυλίσσων ἡμᾶς πάσας εἰς ἱκανῶς ὀγκῶδες σπείραμα, καὶ περιδέων αὐτὸ διὰ ῥυπαροῦ λωρίου. — Ἀλλέως τὰ ἐπεριμέναμεν καὶ ἀλλέως μᾶς ἐβγήκαν.

Καὶ ἐξῆλθε τοῦ θαλάμου μεθ' ἡμῶν.

XII

Τὸ λυπηρὸν θέαμα τῆς τελευταίας σκηνῆς, ἧς παρέστη ἡ μάρτυς, ἡ συνείδησις, ὅτι ὑπῆρξα καὶ ἐγὼ ἐν μέρει ἀφορμὴ δακρύων καὶ δυστυχίας ἐργάτις, καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἴσως τὸ προσθάλλον τὴν φιλοτιμίαν μου συναίσθημα τῆς φοβερᾶς μου ὑποτιμήσεως, ταῦτα πάντα συνείκησαν τὴν καρδίαν μου καὶ ἐξάλισαν τὴν κεφαλὴν μου, ὥστε δις ἴσως καὶ τρις ἐντὸς τῆς ἡμέρας μετήλλαξα κύριον χωρὶς νὰ τὸ ἐνοήσω.

Μόλις μεθ' ἡμέρας, συνελθοῦσα κἄπως εἰς ἑμαυτὴν, ἐνόησα ἐκ τῆς νέας, ἱκανῶς κομικῆς, σκηνῆς, εἰς ἣν παρευρέθη, ὅτι διετέλουν εἰς χεῖρας μικροῦ τινος ἐκ τῶν νεοφωτίστων ἐκείνων μεσιτῶν, οὓς εἶχον ἐμπαίξει ἐν ὄρα εὐδαιμονίας.

Ὁ κάτοχός μου ἀπετέλει μέρος παραδόξου τινὸς χοροῦ, συνωθουμένου περὶ τὸ σφαιριστή-

ριον μεγάλου καὶ ἱκανῶς πλήθοντος καφενεῖου. Οἱ τὸν κολλυβιστικὸν δ' ἐκείνον ὄμιλον συγκροτοῦντες, κατηφεῖς συγχρόνως καὶ ἀγρίας ἔχοντες τὰς ὄψεις, ἀντήλλασσον μεγαλοφῶνως φράσεις πρωτακούστους εἰς ἐμὲ καὶ ἀκαταλήπτους, καὶ ἠγωνίζοντο τίς πρῶτος νὰ πωλήσῃ ὡς ἡμιλλῶντο ἄλλοτε τίς ν' ἀγοράσῃ περισσότερον τοῦ ἄλλου.

Ποῦ ὁ πάταγος ἐκείνος, ὁ πρὸ δύο μηνῶν, ὁ πυρετώδης καὶ πλήρης ζωῆς! ποῦ αἱ συμμιγεῖς ἐκείναι κραυγαὶ τῶν ἀπλήστων ἀγοραστῶν, αἱ ἤκουον ἐν εὐφροσύνῃ τὰ ὠτά μου! ποῦ τὸ εὐθυμον ἐκεῖνο καὶ πλήρες ἐλπίδων πλῆθος, τὸ θυσιάζον ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τὸν ἔσχατον αὐτοῦ ὀβολόν!

Πομπόλυγες ἦσαν — φαίνεται — αἱ ἐλπίδες τῶν καὶ διεφάγησαν, καπνὸς ἦν τὸ πλῆθος καὶ διελύθη.

Τοιαῦτά τινὰ ἐφιλοσόφουν κατ' ἑμαυτὴν, ἀκούουσα περὶ ἐμὲ τὰς ἀλλοκότους ταύτας φράσεις:

— Ἀγοράζω με δεκαπέντε, τὸ ἕνα ἐμπρὸς, παραδοτέα τὴν πρῶτην.

— Πουλῶ τέσσαρα κομμάτια μὲ δεκαεῖς, τὸ ἡμισυ ἐμπρὸς.

— Πουλῶ δέκα εἰς τὰ δεκαπέντε καὶ μισό, μετὰ τὸ χρηματιστήριον.

— Ἀγοράζω μὲ δεκαπέντε καὶ μισό, τὸ ἡμισυ ἐμπρὸς, δι' αὐρίον.

— Ἀγοράζω μὲ δεκατέσσαρα πενήντα κομμάτια ὑποχρεωτικά.

— Πουλῶ εἰς τὴν διάθεσιν μου εἴκοσι κομμάτια, μὲ δεκαεῖς τὸ ἕν ἐμπρὸς, διὰ μεθαύριον τὸ πρῶτόν.

— Πουλῶ μὲ δεκαεῖς, τὸ ἡμισυ ἐμπρὸς, εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀγοραστοῦ!

Ἐκ τῶν φράσεων τούτων, καὶ ἄλλων πολλῶν ὁμοίων, αἵτινες ἀνεμίγνυντο ἀδιακόπως εἰς τὰς ἐκφωνήσεις τῶν ὑπηρετῶν τοῦ καφενεῖου, διατασσόντων: «ἕνα λουκουμί!» ἢ «ἕνα βαρὺν καὶ γλυκύν!» οὐδὲν ἄλλο ἐνόησα, ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι πολλοὶ ἦσαν πωληταί, ὀλίγοι δὲ ἀγορασταί.

Μετ' ὀλίγον ἤκουσα καὶ τὸν κάτοχόν μου, εἰς οὗ τὸ θυλάκιον μονῆρης καὶ τεθλιμμένη ἐθρήνουν σιγὰ τὸ παρελθόν μου μεγαλεῖον, ἀναφωνήσαντα:

— Μία μόνη μοῦ ἔμεινε! τὴν ξεκάμνω εἰς τὰ δεκατέσσαρα καὶ μισό!

Ἄ! πόσον βαθέως ἐπίκρανε τὴν ψυχὴν μου ἡ λέξις ἐκείνη: ξεκάμνω!

Τοσοῦτον λοιπὸν ἄχρηστον καὶ ὀχληρὸν σκεῦος εἶχον κατανηθῆσι, ὥστε εὐτυχία ἐλογίζετο ἡ ἀπαλλαγὴ μου!

Οὐδέποτε εὐαίσθητος ἄλλ' ἄσχημος δεσποινίς, παραγκωνισμένη εἰς γωνίαν τινὰ αἰθούσας χοροῦ, ἠσθάνθη μεγαλύτεραν ταπείνωσιν καὶ λυ-

πην, ὅσην ἐγὼ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐν τῷ θυλακίῳ τοῦ χονδροειδοῦς καὶ ῥυπαροῦ μου κατόχου, οὔτε θερμότεραν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν καλοῦντα αἴφνης αὐτὴν χορευτὴν, ὅσην ἐγὼ πρὸς τὸν πλησιάσαντα εἰς τὸν πωλητὴν μου κοντόν καὶ παχὺν βρακοφόρον, καὶ εἰπόντα μετ' εὐμενοῦς καὶ ἀπλοῦκόυ μειδιάματος ;

— Φέρ' τὴν ἐδῶ, παιδί μου ! ἐγὼ τὴν ἀγοράζω, ἔς τὴν τύχην τῆς κόρης μου.

XIII

Καὶ οὕτω μετέλλαξα πάλιν κύριον.

Ὁ νέος μου κάτοχος, οὔτε τὴν ἐπιβάλλουσαν καὶ σοβαρὰν εἶχεν ἀναβολὴν τοῦ πρώτου μου ἀγοραστοῦ, οὔτε μῦρα ἀπέπνεεν ὡς ἡ πρώτη μου κυρία, οὔτε φλογερά ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς παρεΐας μου φιλήματα, ὡς ἡ χαρίεσσα θαλαμηπόλος, οὔτε εἰς θυσίας ὑπεβλήθη χρηματικὰς πρὸς ἀπόκτησίν μου, ὡς πολλοὶ τῶν μετὰ ταῦτα κυρίων μου. Καὶ ὅμως ἠγάπησα αὐτόν, ὡς ἀγαπᾷ τις τὴν ἐν τῇ δυστυχίᾳ φίλον, ὡς ἀγαπᾷ τὸν φιλανθρώπως παρέχοντα ἄσυλον εἰς ἐγκαταλειμμένον καὶ ἔρημον. Οὕτω δὲ μετὰ παλμῶν ἀληθινῆς ἀγάπης καὶ ἀκραιφνοῦς εὐγνωμοσύνης συνάδουσα αὐτὸν εἰς τὴν μικρὰν τοῦ οἰκίαν, ὅπου, μόλις εἰσελθὼν, συνήντησε τὴν σύζυγόν του, φαιδρὰν καὶ ῥοδοκοκκίνοισ ἐχουσαν τὰς παρεΐας γυναικᾶ, πλύνουσαν ἀφελῶς ἐντὸς μικρᾶς σκάφης χονδρά τινα ἀσπρόβροχχα.

— Νά ! γυναικᾶ, εἶπεν, αὐτὸ νὰ τὸ φυλάξῃς ἔς τὴν τύχην τῆς κόρης μας !

— Τί εἶναι αὐτὸ, ἠρώτησεν ἐκείνη, καὶ καταλιπούσα τὴν πλύσιν τῆς ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἔτεινε τὴν ὑγρὰν τῆς χεῖρα πρὸς ἐμέ !

— Αὐτὸ, γυναικοῦλά μου, ὑπέλαβεν ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ, εἶνε μετοχὴ τοῦ Λαυρίου. Ἔχει ἐδομηῆντα δύο δραχμαῖς καὶ εικοσιπέντε λεπτά, καὶ με τὸν καιρὸ θὰ γεννήσῃ πολὺ περισσότερας. Φύλαξέ τὴν.

— Χριστὲ καὶ Παναγία ! ἐφώνησεν ἡ ἀπλὴ γυνή. Ὡς τὰ σωστά σου εἶσαι, ἄνδρα ;

— Ἄκουσε ποῦ σοῦ λέω ! φύλαξέ τὴν καὶ θὰ ἰδῆς. Ἄν ἔχη τύχη ἡ κόρη μας, θὰ τὴν κάμωμεν μ' αὐτὸ τὸ χαρτὶ τὴν προικὰ τῆς !

Ἡ σύζυγος, σπογγίσασα τὰς χεῖρας αὐτῆς, μὲ ἔλαβεν ἄκροισ δακτύλοις, εἰσῆλθεν εἰς τὸ χαμῶταιον δωμάτιον τῆς οἰκίας καὶ ἐξαγαγοῦσα ἐκ τῶν μυχῶν κολοσσιαίου κιβωτίου μικρόν τι κομμάδιον, ἐν ᾧ ὑπῆρχον συνεπτυγμένα καὶ ἄλλα ἑξῆς, ἐν τῷ κεντρικῷ χροῶμα καὶ ἀπηρχαιωμένα χαρτῆα, μὲ ἔδωσε μετ' αὐτῶν.

XIV

Ἐδῶ, φίλε ἀναγνώστα, ἔληξεν — ἐπὶ τοῦ παρόντος — ὁ πολυτάραχος μου βίος.

Ἐδῶ κεῖμαι ἐν ἡσυχίᾳ, ὡς ἐν τάφῳ, στενοχωρουμένη ἐκ τῆς μοναξιάς, καὶ χασμομένη ἐκ τῆς πλῆξεως.

Ἐδῶ ἀναμιμνήσκουμαι τῆς παρελθούσης μου

λαμπρότητος, καὶ εὐχομαι ἐν χριστιανικῇ ἐγκρατερίῃ : « μὴ χειρότερα ».

Ἐδῶ τέλος μ' ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ γράψω τὰ ἀπομνημονεύματά μου, ἵνα διασκεδάσω τὴν πλῆξίν μου.

Εὐχομαι, ὅπως διεσκεδάσα ἐγὼ γράφουσα, νὰ διασκεδάσῃς καὶ σὺ ἀναγινώσκων.

(Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν).

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΑΛΧΟΣ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΣΒΕΣΤΟΥ Η ΤΙΤΑΝΟΥ

Συνέχεια καὶ τέλος· ἰδίε σελ. 303.

ΣΤ'

Ἡ ἔνωσις τῆς ἀσβέστου μετὰ τοῦ θεϊκοῦ ὀξέος παράγει δυνάμει τῆς προεκτεθείσης ἀρχῆς νέαν οὐσίαν καλουμένην *θεϊκὴν τίτανον*. Δὲν εἶναι δὲ ἀνάγκη διὰ τὴν ἔνωσιν ταύτην νὰ μεταχειρισθῇ τις ἄσβεστον, δύναται νὰ μεταχειρισθῇ ἀπ' εὐθείας τὸν φυσικὸν τιτανόλιθον, διότι τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ, ὡς ἀέριον, ἐκφεύγει δι' ἀναβρασμοῦ ἐκ τοῦ μίγματος τοῦ ὑγροῦ ὀξέος καὶ τοῦ τιτανολίθου, καὶ δύναται νὰ συλλεθῇ ἀφθόνως. Τὴν μέθοδον δὲ ταύτην μεταχειρίζονται εἰς τὰ χημεία, καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ὕδατος τοῦ Σέλτς. Τὸ πείραμα τοῦτο ἐκτελοῦμενον καὶ δι' ἐτέρων ὀξέων παράγει ἐπίσης ἀνθρακικὸν ἀέριον, ἀλλὰ τότε τὸ τιτανῶδες μίγμα ὅπερ μένει ὡς ὑποστάθμη μεταβάλλεται κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ὀξέος, οὔτινος ἐγένετο χρῆσις ἐπὶ παραδείγματος, διὰ τοῦ ὄξους ἢ ὀξικίου ὀξέος θὰ λάβῃ τις πλὴν τοῦ ἀνθρακικοῦ ἀερίου καὶ ὀξικὴν τίτανον. Διὰ τούτων δ' ἐξηγεῖται καὶ τὸ ὡς μῦθος ἀναφερόμενον ἐν ἀρχαίαις ἱστορίαις, ὅτι διενοήθησάν ποτε νὰ διαλύσωσι διὰ τοῦ ὄξους μεγάλους θράχους, ὅπως δυναθῶσι νὰ μετακινήσωσιν αὐτούς. Ἐὰν ὁ θράχος συνίστατο ἐκ τιτανολίθου ἢ ἐργασία ἦτο δυνατὴ, διότι τὸ ὄξος ἤθελε φέρει ἀναβρασμὸν εἰς τὴν ἐπιράνειαν, τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ ἤθελε διαφύγει καὶ ἤθελε σχηματισθῆ ὀξικὴ τίτανος, μίγμα διαλυτὸν ἐν τῷ ὕδατι.

Τὸ μίγμα τὸ σχηματιζόμενον ὑπὸ τῆς ἀσβέστου καὶ τοῦ θεϊκοῦ ὀξέος, ἦτοι ἡ θεϊκὴ τίτανος, εἶναι ἄξιον ἰδιαιτέρας μελέτης· γνωστὸν δὲ εἶναι τοῖς πάσιν ὑπὸ τὸ ὄνομα ἄκανθος γύψος.

Ἡ οὐσία αὕτη ὑπάρχει ἀφθονος ἐν τῇ φύσει [ἐν Ἑλλάδι εὐρίσκεται εἰς πολλὰ μέρη ἰδίως ἐπὶ τῆς νήσου Μήλου ἢ καθαροτέρα καὶ λευκότερα].

Τὸ χροῶμα τῆς γύψου εἶναι συνήθως λευκόν, ἐνίοτε καὶ φαιόν· τὸ δὲ βάρος μεγαλείτερον τοῦ τιτανολίθου.

Ἡ γύψος κρυσταλλοῦται ὡς τὰ πλεῖστα τῶν χημικῶν μιγμάτων. Εὐρίσκονται δ' ὄντως ἐν τοῖς λατομείοις τῆς γύψου κρύσταλλοι διαφανεῖς, οὓς οἱ μὲν ἐργάται καλοῦσι *λίθους* τοῦ Ἰησοῦ, οἱ δ' ὀρυκτολόγοι, τοῦ σχήματος ἕνεκα, *γύψον λοργίτιδα*. Οἱ κρύσταλλοι οὗτοι ἔχουσι τὴν αὐ-